

Hälsa- och omsorgsnämnden

Tid: Torsdagen den 22 september 2022 klockan 13:30

Plats: Sammanträdesrum Osby, kommunhuset i Osby

Ärende

- 1 Upprop och protokollets justering
- 2 Godkännande av dagordning
- 3 Information
 - Presentation av nyanställda
 - Återhämningscafé, Marie Gassne, Region Skåne och Petra Malmberg, boendesamordnare Osby kommun, **klockan 13:35- 13:55**
 - Covid-19
 - Väntelistan särskilt boende
 - Genomförandeplaner
 - Information om välfärdsteknik
 - Utvärdering av sommaren
 - Information om nybyggt LSS boende
 - Äldreomsorgsutredning "Ökad kvalitet och jämlikhet i vård och omsorg för äldre personer"
 - Meddelande från IVO angående inspektion i pågående tillsyn av särskilt boende för äldre, enligt bilaga
- 4 Anmälan av delegationsbeslut
- 5 Anmälningar
- 6 Delårsbokslut per den 31 augusti 2022
- 7 Riktlinje för personuppgiftbehandling, beslutad i kommunstyrelsen den 29 juni 2022 samt upphävande av tidigare riktlinje
- 8 Ej verkställda beslut 2:a kvartalet 2022

Jimmy Ekborg (C)

Ordförande

Patrik Lindelöf

Sekreterare

3

Inspektionen för vård och omsorg

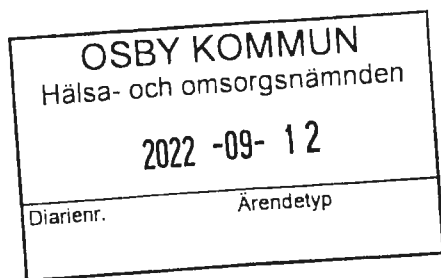
Regionala tillsynsavdelningen Syd

MEDDELANDE

2022-09-08

Dnr 3.5.1-33952/2022-1

1(2)

Osby kommun

Hälsa- och omsorgsnämnden

Västra Storgatan 35

283 80 OSBY

Meddelande om inspektion och begäran om uppgift i pågående tillsyn av särskilt boende för äldre

Inspektionen för vård och omsorg (IVO) har ansvar för tillsyn över verksamheter inom hälso- och sjukvården enligt 7 kap. 1 och 3 §§ patientsäkerhetslagen (2010:659), PSL. I det uppdraget ingår bl.a. att utöva tillsyn av medicinsk vård och behandling för äldre på särskilt boende (SÄBO).

Det övergripande syftet med tillsynen är att äldre ska få en god och säker vård. I tillsynen kontrolleras också att vårdgivarna fullgör sina skyldigheter enligt patientsäkerhetslagen och bedriver ett systematiskt patientsäkerhetsarbete. I det ingår bland annat att vårdgivarna ska planera, leda och kontrollera verksamheten på ett sätt som leder till att kravet på god vård enligt hälso- och sjukvårdslagen upprätthålls. Vårdgivaren ska också vidta de åtgärder som behövs för att förebygga att patienter drabbas av vårdskador samt utreda händelser som har medfört eller hade kunnat medföra en vårdskada. (5 kap. 1 och 4 §§ hälso- och sjukvårdslagen (2017:30), HSL, och 3 kap. 1 - 3 §§ PSL)

Som en del i tillsynen har IVO granskat och genomfört dataanalyser av journaler från SÄBO i Sveriges kommuner. IVO har även granskat och analyserat svar på enkäter som besvarats av patienter/närstående, vård- och omsorgspersonal, sjuksköterskor samt verksamhetsföreträdare. Därutöver har IVO kännedom om tidigare tillsyner, inkomna tips, upplysningar, klagomålsärenden och anmälningar enligt lex Maria.

Under juni 2022 har IVO vid digitala informationsmöten redovisat vad tillsynen hittills visat på nationell nivå och publicerat en delrapport om identifierade utvecklingsområden.

<https://ivo.se/publicerat-material/nyheter/2022/ivo-presenterar-delresultat-av-granskning-av-sarskilda-boenden-for-aldre/>

Tillsyn av kommunal hälso- och sjukvård

I den fortsatta tillsynen kommer IVO att genomföra inspektioner i Sveriges samtliga kommuner. Vid inspektionen kommer IVO att främst granska följande områden beträffande patientsäkerhet; dokumentation och kontinuitet, äldre och läkemedel, vård i livets slutskede samt individuell bedömning av vårdbehov och personalens kompetens.

IVO kommer att intervjua patienter och sjuksköterskor samt ha dialogmöte med ledningen. Vid möte med ledningen kommer IVO att föra dialog om vad som framkommit i tillsynen i er kommun. Se bifogat dokument.

Genomförande

För att underlätta genomförandet av inspektionen ber IVO att ni utser en kontaktperson samt lämnar kontaktuppgifter till denna (se begäran nedan). IVO kommer att kontakta utsedd person för att planera inspektionen mer i detalj. Inspektionen kommer att genomföras på följande sätt:

- Intervjuer med 2-6 patienter som bor på kommunens SÄBO.
- Gruppintervju med sjuksköterskor som arbetar med hälso- och sjukvårdsinsatser på kommunens SÄBO.
- Dialog med ansvarig ledning för hälso- och sjukvården; nämndens ordförande, socialchef eller motsvarande befattning, verksamhetschef enligt hälso- och sjukvårdslagen och medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS).

IVO planerar att genomföra inspektionen under vecka 40 i er kommun.

Begäran

För att kunna planera tillsynen begär IVO uppgift om namn och kontaktuppgifter (e-post och telefonnummer) på kontaktperson. Denna uppgift vill IVO ha in via e-post registrator.syd@ivo.se eller pernilla.hedin2@ivo.se senast den **16 september** 2022.

OBS! Vid kontakt med IVO ange dnr 3.5.1-33952/2022.

Vid eventuella frågor kontakta inspektören:
på telefon 010-788 53 50 eller via e-post pernilla.hedin2@ivo.se.

För Inspektionen för vård och omsorg

Pernilla Hedin
Inspektör

Bilaga: Redovisning kommun

Hej,

Inspektionen för vård och omsorg (IVO) har en pågående tillsyn av den kommunala hälso- och sjukvården för personer som bor på särskilt boende för äldre (SÄBO). Syftet med tillsynen är att ta reda på om det finns förutsättningar att ge god och säker vård för personer som bor på SÄBO.

I juni presenterade IVO det nationella resultatet av tillsynen för Sveriges kommuner. I augusti publicerades också en [delrapport av det nationella resultatet](#). I den här presentationen ges en sammanställning av de risker som framkommit för er kommun utifrån journalgranskning och enkätresultat.

Sammanställningen berör tillsynsområdena individuell bedömning och kompetens, dokumentation och kontinuitet, läkemedel samt vård i livets slutskede.

Varje område har färgmarkerats baserat på en sammanvägd riskbedömning. Riskbedömningen är relativ, alltså baserad på hur er kommuns resultat jämfört med andra kommuner. Riskbedömningen baseras främst på den journalgranskning som IVO har genomfört (80%), men också på svaren från den enkät som skickats ut till sjuksköterskor i kommunen (20%). Om er kommun saknar svar, eller har färre än tre svar, från sjuksköterskeenkäten så baseras riskbedömningen endast på journalgranskningen.

IVO kommer att tillhandahålla en fördjupad version av detta underlag, med en redovisning av resultatet för de specifika nyckeltal som ligger till grund för bedömningen inom respektive tillsynsområde, i samband med den inspektion som kommer genomföras i er kommun.

Beskrivning av aktuella tillsynsområden

Individuell bedömning och kompetens

IVO konstaterar att många livsavgörande bedömningar av patienters hälsotillstånd, på SÄBO, görs av den personal som har lägst kompetensnivå. Faktorer som bland annat påverkar är sjuksköterskans ansvarsområde samt tillgången till läkare.

Kontinuitet och dokumentation

IVO konstaterar att bristande personalkontinuitet i kombination med bristande dokumentation medför allvarliga patientsäkerhetsrisker. Faktorer som bland annat påverkar risken är antalet sjuksköterskor som dokumenterat i patientens journal samt avsaknad av vårdplan för patientens vård och behandling.

Läkemedel

IVO konstaterar att det finns brister i läkemedelshantering för patienter på SÄBO. Faktorer som bland annat påverkar risken är förekomsten av läkemedel som bör undvikas för äldre och avsaknad av läkemedelsgenomgångar. Avsaknad av tillräckliga förutsättningar att genomföra delegerade uppgifter såsom iordningställande av dosett och subkutana injektioner.

Vård i livets slutskede

IVO konstaterar att det finns brister kopplade till vård i livets slutskede. Faktorer som bland annat påverkar är brist på dokumenterade brytpunktssamtal samt avsaknad av planering av vården i livets slutskede.

Riskbedömning för Osby

Tillsynsområde	Sammanvägning
Individuell bedömning och kompetens	Light pink
Kontinuitet och dokumentation	Light pink
Läkemedel	Dark orange
Vård i livets slutskede	Dark orange
Sammanvägd bedömning	Dark orange

Riskenivåer

Varje tillsynsområde har riskbedömts och resultatet illustreras med ljus till mörk färgnyans. Stark färg indikerar hög risk i förhållande till andra kommuner.

4

HON/2022:6 002

Gäller beslut tagna mellan den 1 – 30 juni, Hälsa- och omsorgsnämnden Äldreomsorg

Delegationsnr	Ärende	Bifall	Avslag	Ej tillämplig
2.1	Hemtjänst- service	15	0	0
2.1	Hemtjänst – personlig omvårdnad	11	0	0
2.1	Matdistribution	12	1	0
2.1	Trygghetslarm	10	0	0
2.1	Avlösning i hemmet	3	0	0
2.1	Trygg hemgång	8	0	0
2.4	Vård- och omsorgsboende	11	0	2
2.4	Parboende	0	0	0
2.5	Beslut enligt 4 kap 1§ SoL (övrigt)	0	0	0
2.6	Korttidsvistelse SoL	20	0	0
2.6	Plats i dagverksamhet	1	0	0
2.9	Kontaktperson	0	0	0

Gäller beslut tagna mellan den 1 – 30 juni, Hälsa- och omsorgsnämnden socialpsykiatri enligt SoL

Delegationsnr	Ärende	Bifall	Avslag	Ej tillämplig
2.1	Boendestöd	3	0	0
2.4	Bostad särskild service	0	0	0
2.5	Beslut enligt 4 kap 1§ SP	0	0	0
2.6	Sysselsättning	1	0	0
2.9	Kontaktperson	0	0	0

Gäller beslut tagna mellan den 1 – 30 juni, Hälsa- och omsorgsnämnden gällande LSS PA-SFB

HON/2022:6 002

Delegationsnr	Ärende	Bifall	Avslag
3.2	Beslut om biträde av personlig assistent	0	0
3.5	Beslut om ledsagarservice	1	0
3.6	Beslut om biträde av kontaktperson	0	1
3.8	Beslut om avlösarservice i hemmet	0	0
3.9	Korttidsvistelse utanför egna hemmet	1	0
3.10	Korttidstillsyn för skolungdom över 12 år utanför det egna hemmet i LSS anslutning till skoldagen samt under lov	1	0
3.12	Beslut om boende med särskild service för barn och ungdom	0	0
3.13	Beslut om boende inom kommunen med särskild service för vuxna eller annan särskilt anpassad bostad för vuxna	0	0
3.14	Beslut om boende utanför kommunen med särskild service för vuxna	0	0
3.15	Daglig verksamhet inom kommunen för personer i yrkesverksam ålder som saknar förvärvsarbete	2	0

HON/2022:6 002

Gäller beslut tagna mellan den 1 – 31 juli, Hälsa- och omsorgsnämnden Äldreomsorg

Delegationsnr	Ärende	Bifall	Avslag	Ej tillämplig
2.1	Hemtjänst- service	13	0	0
2.1	Hemtjänst – personlig omvårdnad	16	0	0
2.1	Matdistribution	9	0	0
2.1	Trygghetslarm	10	0	0
2.1	Avlösning i hemmet	1	0	0
2.1	Trygg hemgång	6	0	0
2.4	Vård- och omsorgsboende	5	2	1
2.4	Parboende	1	0	0
2.5	Beslut enligt 4 kap 1§ SoL (övrigt)	0	0	0
2.6	Korttidsvistelse SoL	8	0	0
2.6	Plats i dagverksamhet	0	0	0
2.9	Kontaktperson	0	0	0

Gäller beslut tagna mellan den 1 – 31 juli, Hälsa- och omsorgsnämnden socialpsykiatri enligt SoL

Delegationsnr	Ärende	Bifall	Avslag	Ej tillämplig
2.1	Boendestöd	3	0	0
2.4	Bostad särskild service	0	0	0
2.5	Beslut enligt 4 kap 1§ SP	0	0	0
2.6	Sysselsättning	1	0	0
2.9	Kontaktperson	0	0	0

Gäller beslut tagna mellan den 1 – 31 juli, Hälsa- och omsorgsnämnden gällande LSS PA-SFB

HON/2022:6 002

Delegationsnr	Ärende	Bifall	Avslag
3.2	Beslut om biträde av personlig assistent	0	0
3.5	Beslut om ledsagarservice	0	0
3.6	Beslut om biträde av kontaktperson	1	0
3.8	Beslut om avlösarservice i hemmet	0	0
3.9	Korttidsvistelse utanför egna hemmet	0	1
3.10	Korttidstillsyn för skolungdom över 12 år utanför det egna hemmet i LSS anslutning till skoldagen samt under lov	0	0
3.12	Beslut om boende med särskild service för barn och ungdom	0	0
3.13	Beslut om boende inom kommunen med särskild service för vuxna eller annan särskilt anpassad bostad för vuxna	0	0
3.14	Beslut om boende utanför kommunen med särskild service för vuxna	0	0
3.15	Daglig verksamhet inom kommunen för personer i yrkesverksam ålder som saknar förvärvsarbete	0	0

HON/2022:6 002

Gäller beslut tagna mellan den 1 – 31 augusti, Hälsa- och omsorgsnämnden Äldreomsorg

Delegationsnr	Ärende	Bifall	Avslag	Ej tillämplig
2.1	Hemtjänst - service	12	0	0
2.1	Hemtjänst – personlig omvårdnad	12	0	0
2.1	Matdistribution	14	0	0
2.1	Trygghetslarm	9	0	0
2.1	Avlösning i hemmet	0	0	0
2.1	Trygg hemgång	10	0	0
2.4	Vård- och omsorgsboende	2	0	0
2.4	Parboende	0	0	0
2.5	Beslut enligt 4 kap 1§ SoL (övrigt)	0	0	0
2.6	Korttidsvistelse SoL	10	0	1
2.6	Plats i dagverksamhet	0	0	0
2.9	Kontaktperson	0	0	0

Gäller beslut tagna mellan den 1 – 31 augusti, Hälsa- och omsorgsnämnden socialpsykiatri enligt SoL

Delegationsnr	Ärende	Bifall	Avslag	Ej tillämplig
2.1	Boendestöd	5	0	0
2.4	Bostad särskild service	0	1	0
2.5	Beslut enligt 4 kap 1§ SP	2	0	0
2.6	Sysselsättning	3	1	0
2.9	Kontaktperson	2	0	0

Gäller beslut tagna mellan den 1 – 31 augusti, Hälsa- och omsorgsnämnden gällande LSS PA-SFB

HON/2022:6 002

Delegationsnr	Ärende	Bifall	Avslag
3.2	Beslut om biträde av personlig assistent	0	0
3.5	Beslut om ledsagarservice	0	0
3.6	Beslut om biträde av kontaktperson	0	0
3.8	Beslut om avlösarservice i hemmet	0	0
3.9	Korttidsvistelse utanför egna hemmet	1	1
3.10	Korttidstillsyn för skolungdom över 12 år utanför det egna hemmet i LSS anslutning till skoldagen samt under lov	0	0
3.12	Beslut om boende med särskild service för barn och ungdom	0	0
3.13	Beslut om boende inom kommunen med särskild service för vuxna eller annan särskilt anpassad bostad för vuxna	1	0
3.14	Beslut om boende utanför kommunen med särskild service för vuxna	0	0
3.15	Daglig verksamhet inom kommunen för personer i yrkesverksam ålder som saknar förvärvsarbete	1	0

Delegationsbeslut

Nämnd: Hälsa och omsorgsnämnden

Ärende och ärendenummer enligt delegationsordningen: Avskrivning av fordringar HON 7.2

Avskrivningar skulder HON 2022 HON/2022:50 002

Förvaltningschef har delegation på att besluta om avskrivning av fordringar upp till ett(1) basbelopp.

Beslut

Kund 6920 kvarvarande skuld om 4 433: avskrivs då dödsboet saknar tillgångar.

Delegatens underskrift

Digitalt via Lex

Namnförtydligande: Manuellt eller datorskrivet

UNDERSKRIFTSSIDA

Detta dokument har undertecknats med elektroniska underskrifter:

NAMN: Helena Ståhl
IDENTIFIKATIONSTYP: E-post (helena.stahl@osby.se)
IDENTIFIKATIONS-ID: 10241d8d0ac04cf492b213d30b35bec9
DATUM & TID: 2022-04-21 14:40:24 +02:00

Certifierad av Comfact Signature
Accepterad av alla undertecknare
2022-04-21 14:40:29 +02:00
Ref: 1336244
www.comfact.se

[Validera dokumentet](#) | [Användarvillkor](#)

Delegationsbeslut

Nämnd: Hälsa- och omsorgsnämnden

Ärende och ärendenummer enligt delegationsordningen: Avskrivningar av fordringar HON 7.2

Avskrivningar skulder HON 2022 HON/2022:50 002

Förvaltningschef har delegation på att besluta om avskrivningar upp till ett (1) basbelopp

Beslut

Kund 1609 har en kvarvarande skuld om 556:- som ska avskrivas då dödsboet saknar tillgångar.

Delegatens underskrift

Manuellt eller digitalt via Lex

Namnförtydligande: Manuellt eller datorskrivet

UNDERSKRIFTSSIDA

Detta dokument har undertecknats med elektroniska underskrifter:

NAMN: Helena Ståhl
IDENTIFIKATIONSTYP: SMS (+46709318408)
IDENTIFIKATIONS-ID: d5a03940d215494580c9c6a11bbe1e81
DATUM & TID: 2022-06-20 12:38:46 +02:00

Certifierad av Comfact Signature
Accepterad av alla undertecknare
2022-06-20 12:38:51 +02:00
Ref: 1391286
www.comfact.se

[Validera dokumentet](#) | [Användarvillkor](#)

Delegationsbeslut

Nämnd: Hälsa- och omsorgsnämnden

Ärende och ärendenummer enligt delegationsordningen: Avskrivning av skulder HON 2.2.2

Avskrivningar skulder HON 2022 HON/2022:50 002

Förvaltningschef har delegation på att besluta om avskrivningar upp till tre (3) basbelopp

Beslut

Kund 18457 har en kvarvarande skuld om 10 882:- som ska avskrivas då dödsboet saknar tillgångar.

Delegatens underskrift

Digitalt via Lex

Namnförtydligande: Helena Ståhl

Delegationsbeslut

Nämnd: Hälsa-och omsorgsnämnden

Ärende och ärendenummer enligt delegationsordningen: Utdelning ur de fonder som ligger inom HON:s ansvarsområde punkt 7.4

Stiftelsen Osby Ålderdomshem HON/2022:78 046

Ansökan om utdelning av medel i stiftelsen har inkommit från enhetschefer på Rönnebacken och Lindhem för inköp av utemöbler till förmån för boendes trivsel till en kostnad av 45 615,85:- . Syftet med fondmedlen är att de ska gå till trivselhöjande åtgärder för deboende på Lindhem och Rönnebacken

Beslut

Förvaltningschef beviljar utdelning från Osby ålderdomshemsfond motsvarande 45 615,85:- för inköp av utemöbler till Rönnebacken och Lindhem.

Delegatens underskrift

Manuellt eller digitalt via Lex

Namnförtydligande: Manuellt eller datorskrivet

UNDERSKRIFTSSIDA

Detta dokument har undertecknats med elektroniska underskrifter:

NAMN: Helena Ståhl
IDENTIFIKATIONSTYP: SMS (+46709318408)
IDENTIFIKATIONS-ID: fc1ac57b6b3144459c98ce479c4fb444
DATUM & TID: 2022-06-20 15:20:38 +02:00

Certifierad av Comfact Signature
Accepterad av alla undertecknare
2022-06-20 15:20:43 +02:00
Ref: 1391791
www.comfact.se

[Validera dokumentet](#) | [Användarvillkor](#)

Delegationsbeslut

Nämnd: Hälsa-och omsorgsnämnden

Ärende och ärendenummer enligt delegationsordningen: Anta styrande dokument 1.7.1

Upphävande av rutiner kopplade till dataskydd HON/2022:86 003

Kommundirektör har beslutat om nya kommunövergripande rutiner på dataskyddsområdet. Följande rutiner har antagits:

- Rutin Begäran om personuppgiftsåtgärd
- Rutin Incidenthantering Dataskydd – med dokumentationsbilaga
- Rutin riskanalys och konsekvensbedömning

De nya rutinerna finns i samlingsärendet KS/2022:207 i Lex.

De förvaltningsspecifika rutiner kopplade till dataskyddet som förvaltningschef tidigare beslutat om behöver därmed upphävas.

Beslut

Följande rutiner kopplade till dataskyddet upphävs:

Rutin Incidenthantering, Rutin Konsekvensbedömning, Rutin Personuppgiftsbehandling dataskydd, Rutin begäran om registerutdrag, **HVN/2019:152**

Rutin Incidentrapportering: **HVN/2019:43**

Delegatens underskrift

Digitalt via Lex

Namnförtydligande: Helena Ståhl, förvaltningschef

UNDERSKRIFTSSIDA

Detta dokument har undertecknats med elektroniska underskrifter:

NAMN: Helena Ståhl
IDENTIFIKATIONSTYP: SMS (+46709318408)
IDENTIFIKATIONS-ID: 5ec6e7f9750b4a81b4321a93d82ac126
DATUM & TID: 2022-07-06 16:49:22 +02:00

Certifierad av Comfact Signature
Accepterad av alla undertecknare
2022-07-06 16:49:27 +02:00
Ref: 1408840
www.comfact.se

[Validera dokumentet](#) | [Användarvillkor](#)

Kommunala pensionärsrådet (KPR)

Plats	Samlingssalen Osby, Osby kommunhus
Tid	Måndagen den 13 juni, klockan 13:30-14:45
Ledamöter	Ordförande Jimmy Ekborg (C), Hälsa och omsorgsnämnden Michael Svensson (S), Miljö- och byggnämnden Agnetha Selind, PRO Osby Sonja Svenle-Pettersson, PRO Loshult Kristina Levin, PRO Örkened Margit Nilsson, PRO Örkened Björn Blomberg, SPF Osby Ingegärd Andrézen, Funkisrådet i Osby närvarorätt
Ersättare	Agneta Malm (S), Hälsa och omsorgsnämnden Jerry Andersson, PRO Osby Lena Nordh, PRO Osby Hilkka Frantz, PRO Loshult Stig Eriksson, PRO Örkened Inger Svensson, SPF Osby
Ej närvarande	Nicklas Mauritzson (SD), Kommunstyrelsen Sten Andersson, PRO Osby Lena Gustavsson, SPF Osby Jörgen Nilsson (SD), Kommunstyrelsen Torsten Johansson (M) Miljö- och byggnämnden Rose-Marie Riling, PRO Örkened
Övriga	Gabriella Winge, sekreterare

1 Mötets öppnande samt val av justerare

Jimmy Ekborg hälsade de närvarande välkomna och förklarade mötet för öppnat. Agneta Malm utsågs att jämte ordföranden justera dagens mötesanteckningar.

Tidpunkt för justering beslutades till måndag den 20 juni kl 13.00.

2 Godkännande av dagordningen

Dagordningen godkändes.

3 Mötesanteckningar från KPR den 4 april 2022

Beslut att lägga mötesanteckningarna till handlingarna.

4 Aktuellt läge rörande väntelistan till trygghetsboende och särskilt boende inom Osby kommun

Skriftlig information från Lina Bengtsson, MAS:

- **Särskilt boende:** 8 st personer som står i kö.
- **Trygghetsboende:** 20 st står i kö men bara 8 st som är aktuella just nu.

5 Lex Sarah anmälningar

Anmälan rörande anställdas skyldighet att rapportera om missförhållanden enligt socialtjänstlagen (SoL) och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).

Skriftlig information från Lina Bengtsson, MAS:

- Det har inkommit 2 st anmälningar hittills under 2022.

6 Lex Maria anmälningar

Anmälan rörande rapportering om felbehandling i hälso- och sjukvården

Skriftlig information från Lina Bengtsson, MAS:

- Ett ärende som redan är redovisat har det nu kommit beslut från IVO att de har avslutat ärendet och är nöjda med kommunens åtgärder.

7 Information om avvikelser inom vården

Skriftlig information från Lina Bengtsson, MAS:

- Det finns inga nya siffror att redovisa på grund av byte av verksamhetssystem.

8 Uppföljning byggnation nytt särskilt boende i Lönsboda

Skriftlig information från Andriette Näslund, Områdeschef:

Det nya bygget är just nu i kravinsamlingsfasen. Denna fas kommer att pågå fram till hösten. Från samhällsbyggnadsförvaltningen är två personer utsedda att hålla i projektet. Det är Thomas Lundtang Hansen och Paula Bernardsson.

I verksamheten håller områdeschef Andriette Näslund och enhetscheferna Frida Jönsson samt Ellinor Johansson i projektgruppen som är utsedd inom förvaltningen.

I projektgruppen finns det två medarbetare från Bergfast, två medarbetare från Soldalen, en arbetsterapeut, en sjuksköterska, en nattpersonal samt en representant från KPR, Kristina Levin. En av deltagarna är även representant från fackförbundet kommunal. Gruppen har varit på ett studiebesök i Vellinge, en demens by. Gruppen har tagit fram kravspecifikationer gällande funktioner i lokalerna, gruppen har även fått visning av funktioner kring badrumsinredning från BANO samt tittat på förslag på utformning och kommer att lämna synpunkter kring detta. Arbetet flyter på under hösten och då kommer projekteringen att starta.

Stig Eriksson undrade när påbörjas rivningen av befintlig byggnad?
Jimmy Ekborg svarade att där finns inget datum fastlagt ännu.

Agneta Malm undrade om projektet är försenat, eftersom andra projekt är försenade? Jimmy Ekborg svarade att han inte hade någon information om detta.

9 Pågår det diskussioner om att förändra maten/ändra riktlinjer inom Osby kommun som i Hässleholm?

Det har inte funnits några diskussioner och det finns ingen plan på att ändra på riktlinjerna för maten i Osby kommun.

10 Aktuellt från Hälsa- och omsorgsnämnden

Jimmy Ekborg informerade om att budget 2022 präglas fortfarande av pandemin samt införandet av ett nytt personalsystem vilket gör att kostnadsnivån är hög, framför allt personalkostnaderna. Prognosen bygger på att dessa kostnader kommer att balanseras av statsbidrag samt att verksamheten återgår till ett mer normalt läge under resterande året. Nämnden har prognostiserat en budget i balans för 2022.

När det gäller budget 2023 har nämnden äskat extra medel dels för att kunna stärka upp anhörigstödet, dels för en volymökning under 2023. Budgeterade medel för nya LSS-boenden och särskilt boende flyttas över till 2023.

11 Information kommande möten

Den 3 oktober är arbetsterapeut Erica Wikander inbokad och ska informera om olika hjälpmedel.

Skånetrafiken har inte svarat på inbjudan ännu om de kan komma och informera om färdtjänst, sjukresor, biljettköp mm.

Planering finns även för att Samhällsbyggnadsförvaltningen, Tomislav Kljucevic ska komma den 3 oktober om han har möjlighet.

Jimmy Ekborg meddelade att alla får gärna återkomma med förslag på frågor/ämnen och eventuella besökare inför kommande möten. Viktigt att kontakta honom eller Gabriella Winge i god tid. Nästa beredning är den 12 september och vill man ha med frågor till detta möte behöver det komma in senast 2 september till jimmy.ekborg@osby.se eller gabriella.winge@osby.se. Går också bra att skicka/lämna in till: Osby kommun, Hälsa och omsorg, Gabriella Winge, 283 80 Osby.

Stig Eriksson undrade om kommunen kunde sätta upp någon form av farthinder på Tommahultsvägen i Lönsboda? Jimmy Ekborg svarade att det är Trafikverkets som är ansvariga för den vägen.

Stig Eriksson och Kristina Levin undrade om det gjorts någon mätning på trafikmängden genom centrum i Lönsboda på grund av åtgärden av Södra Gränsgatan? Jimmy Ekborg svarade att han hoppas att Tomislav Kljucovic kan närvara på nästa KPR den 3 oktober och svara på bland annat dessa frågor.

Agneta Malm framförde att det hade varit bra om KPR kunde få information på ett kommande möte om hur anhörigstödet ser ut i Osby kommun och hur det är tänkt med de äskade extra medlen. Jimmy Ekborg tackar för tipset och ämnet läggs in i planeringen.

12 Övriga ärenden

Björn Blomberg frågade hur Osby kommun använt pengarna från Äldreförsörjningslyftet? Jimmy Ekborg svarade att Osby kommun har ett antal undersköterskor som kunnat läsa upp till specialistundersköterskor via dessa medel. Häromdagen blev 4 st klara på Yrkeshögskolan i Kristianstad. För mer information om specialistundersköterskorna går det att läsa på www.osby.se/nyheter.

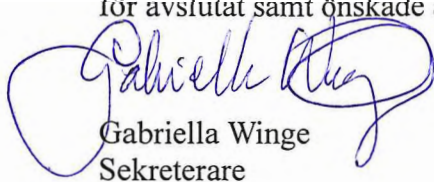
Stig Eriksson undrade om det har skrivits avtal med dessa specialistundersköterskor om att de måste stanna och arbeta inom Osby kommun? Jimmy Ekborg svarade att några sådana avtal inte finns.

Agnetha Selind lyfte frågan om det är möjligt att i framtiden kunna åka över kommungränserna med busskortet för +70 år? Går det att påverka i frågan? Jimmy Ekborg svarade att eftersom det inte är samma åldersgränser i alla kommuner är det en svår fråga att svara på. Men frågan tas med för att undersökas vidare.

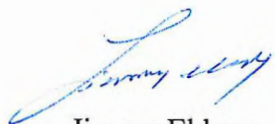
Agneta Malm lyfte att Länsförsäkringar Fastighetsförmedling har i ett nytt index rankat äldres boendesituation i landets olika kommuner. Osby kommun hamnade på plats 48 vilket innebar att Osby blev högst rankad i Skåne.

Nästa möte är måndagen den 3 oktober den klockan 13.30, samlingsalen Osby.

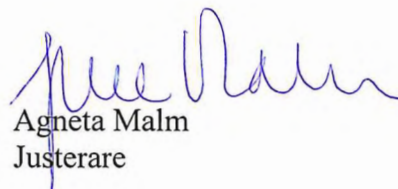
Ordförande Jimmy Ekborg tackade för visat intresse och förklarade mötet för avslutat samt önskade alla en Trevlig sommar!

Gabriella Winge
Sekreterare

Jimmy Ekborg
Ordförande

Agneta Malm
Justerare

Mötesanteckningarna skickas till:
Hälsa- och omsorgsnämnden

5

Kommunstyrelsen

§ 161

Granskning av Osby kommuns budgetprocess 2022

KS/2022:209 042

Kommunstyrelsens beslut

- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse antas som kommunstyrelsens svar till revisorerna, med tillägg att en översyn av investeringsprocessen redan har påbörjats.
- Kommunstyrelseförvaltningen får i uppdrag att se över budgetprocessen i Osby kommun.

Barnkonsekvensanalys

Ärendet berör inte barn.

Sammanfattning av ärendet

EY har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna granskat budgetprocessen i Osby kommun. Granskningens syfte har varit att bedöma om kommunstyrelsen har en ändamålsenlig styrning, uppföljning och kontroll avseende budgetprocessen. Revisorerna önskar svar med anledning av granskningen innan den 24 september 2022.

Kommunstyrelseförvaltningen har upprättat ett förslag till svar.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelsens arbetsutskott § 110 2022-08-24

Tjänsteskrivelse "Granskning av Osby kommuns budgetprocess 2022" daterad 1 juli 2022 från verksamhetscontroller Cindy Balte.

Revisorernas missivbrev, 2022-05-24

Granskning av budgetprocessen i Osby kommun, utförd av EY, 2022-05-24

Beslutet skickas till

Kommunens revisorer

Kommunfullmäktige

Kommunens nämnder

Ekonomichef

Justerandes sign

Expedierat

Utdragsbestyrkande

AN 22 09 07

Comfact Signature Referensnummer: 1437371

Kommunstyrelseförvaltningen
Cindy Balte
0479528235
cindy.balte@osby.se

Granskning av Osby kommuns budgetprocess 2022

Dnr KS/2022:209 042

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till Kommunstyrelsen

- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse antas som kommunstyrelsens svar till revisorerna.
- Kommunstyrelseförvaltningen får i uppdrag att se över budgetprocessen i Osby kommun.

Barnkonsekvensanalys

Ärendet berör inte barn.

Sammanfattning av ärendet

EY har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna granskat budgetprocessen i Osby kommun. Granskningens syfte har varit att bedöma om kommunstyrelsen har en ändamålsenlig styrning, uppföljning och kontroll avseende budgetprocessen. Revisorerna önskar svar med anledning av granskningen innan den 24 september 2022. Kommunstyrelseförvaltningen har upprättat ett förslag till svar.

Beslutsunderlag

Revisorernas missivbrev, 2022-05-24

Granskning av budgetprocessen i Osby kommun, utförd av EY, 2022-05-24

Ärende

Budgetprocessen är en av de viktigaste processerna för kommunens styrning och resursfördelning till verksamheterna. En väl fungerade budgetprocess och budgetföljsamhet stärker kommunens förutsättningar för att uppnå god ekonomisk hushållning.

EY har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna granskat budgetprocessen i Osby kommun. Granskningens syfte har varit att bedöma om kommunstyrelsen har en ändamålsenlig styrning, uppföljning och kontroll avseende budgetprocessen. I granskningen besvaras följande revisionsfrågor:

- Finns en tydlig styrning och ansvarsfördelning för budgetprocessen? – **delvis**
- Finns tydliga rutiner och regler för processens genomförande? – **delvis**
- Tar budgetprocessen hänsyn till den förväntade långsiktiga ekonomiska utvecklingen i kommunen? – **Nej**
- Finns en struktur som säkerställer att effektiviseringar och budgetföljsamhet uppnås? – **delvis**
- Har kommunstyrelsen skapat förutsättningar för att kontinuerligt följa upp den ekonomiska utvecklingen? – **delvis**

Efter genomförd granskning är slutsatsen att kommunstyrelsen bör stärka styrning, uppföljning och kontroll avseende budgetprocessen.

Revisorerna rekommenderar kommunstyrelsen att:

- Tydliggöra budgetprocessen och dess styrande processer. En sammanhållen processbeskrivning behöver tas fram och det behöver tydliggöras vilka principer som är styrande för processen.

Kommunstyrelsens svar:

En översyn av budgetprocessen kommer att påbörjas under hösten 2022. Målet är att beslut om reviderad budgetprocess tas under våren 2023. I samband med detta arbete ska även en processbeskrivning, där styrande principer framgår, tas fram. En översyn av principerna för resursfördelning pågår. Detta arbete kommer ingå som en del i översynen av budgetprocessen.

- I tillämpningsanvisningar förtydliga vilken information som nämnderna ska återrapportera. Med fördel kan indikativa nyckeltal följas vilka kan påvisa den ekonomiska utvecklingen för väsentliga verksamheter.

Kommunstyrelsens svar:

Kommunstyrelsen ser också detta som ett förbättringsområde. Det behövs en större likvärdighet i den rapportering som görs i samband med budgetuppföljningarna och det är något som ekonomienheten kommer att fortsätta att arbeta med. En viktig del är även att det finns en tydlig struktur för vilka nyckeltal (både ekonomiska och kvalitativa) som ska följas. Denna struktur kommer att arbetas fram under hösten 2022.

- Stärka det långsiktiga perspektivet i budgetarbetet. Det krävs långsiktiga bedömningar av var effektiviseringen gör mest nytta, samt hur detta ska uppnås.

Kommunstyrelsens svar:

I den översyn av budgetprocessen som inleds under hösten 2022 kommer det långsiktiga perspektivet beaktas. I översynen ingår även arbetet med de planeringsförutsättningar som ska gälla för budgetarbetet. Exempelvis hur befolkningsprognosen ska användas, samt hur effektivitetsnyckeltal kan användas för att prioritera budgetmedel.

- Säkerställa att investeringsplaneringen motsvarar organisationens kapacitet. Investeringsplaneringen ska ge en tillförlitlig bild av vad organisationen klarar av att genomföra, samt vad som är ekonomiskt genomförbart. Detta för att skapa tydliga planeringsförutsättningar för kommunens verksamheter.

Kommunstyrelsens svar:

Även processen för investeringsbudget kommer att ingå i översynen av budgetprocessen. Målet är att beslut om en reviderad investeringsbudgetprocessen tas under våren 2023.

Petra Gummesson

Kommundirektör

Cindy Balte

Verksamhetscontroller

Beslutet skickas till

Kommunens revisorer

Kommunfullmäktige

Kommunens nämnder

Ekonomichef

Granskningsrapport 2022

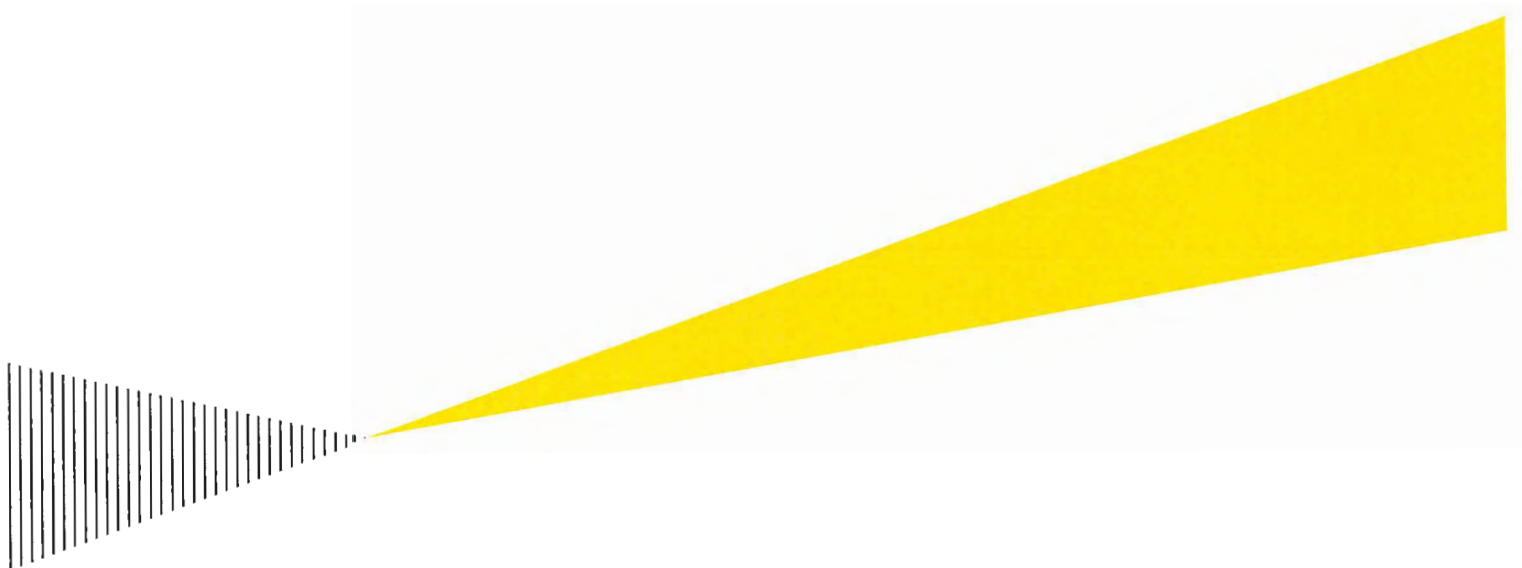
Genomförd på uppdrag av revisorerna

OSBY KOMMUN
Kommunstyrelsen

2022-05-24
KS/2022: 209 042
Diariennr. Ärendetyp

Granskning av budgetprocessen

Osby kommun

EY

Building a better
working world

Innehåll

1.	Sammanfattning	2
2.	Inledning	3
2.1.	Bakgrund	3
2.2.	Syfte och revisionsfrågor	3
2.3.	Genomförande och avgränsning	4
2.4.	Revisionskriterier	4
3.	Granskningsresultat	5
3.1.	Styrning och ansvar i budgetprocessen	5
3.2.	Bedömning	7
3.3.	Långsiktig planering	7
3.4.	Bedömning	9
3.5.	Budgetföljsamhet	9
3.6.	Bedömning	10
4.	Slutsats	11
5.	Källförteckning	13
6.	Revisionskriterium	14
6.1.	Kommunallagen (2017:725)	14
6.2.	Kommunstyrelsens reglemente	14
6.3.	Kommunfullmäktiges budget år 2022	14

1. Sammanfattning

EY har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna granskat budgetprocessen i Osby kommun. Granskningens syfte har varit att bedöma om kommunstyrelsen har en ändamålsenlig styrning, uppföljning och kontroll avseende budgetprocessen.

Den sammanfattande bedömningen är att kommunstyrelsen bör stärka styrning, uppföljning och kontroll avseende budgetprocessen.

Kommunstyrelsen utfärdar årligen ett flertal budgetinstruktioner och en tidplan. Det saknas dock samlade och dokumenterade styrprinciper för budgetprocessen. Instruktioner är utspridda vilket försvårar möjligheten att följa processen.

Under granskningens gång har kommunstyrelsen till fullmäktige begärt tilläggsanslag för verksamhet i barn- och utbildningsnämnden. Detta för en verksamhet som nämnden fattat beslut om att reducera. Det konstateras att det inte finns kommunallagsrättsliga hinder för förfarandet. Det är dock problematiskt eftersom det skapas otydliga ansvarsförhållande.

Vidare konstateras att det saknas ett långsiktigt och strategiskt perspektiv i budgetprocessen. Därtill framkommer att det finns brister i investeringsplaneringen som del av budgetplaneringen. Detta är av vikt att åtgärda för att skapa hållbara förutsättningar för nämndernas planering av verksamheterna.

Det finns en systematik för uppföljning av nämndernas resultat. Det framkommer dock att det råder olikheter nämnderna emellan i graden av vilken förklarande information som ges till kommunstyrelsen. Därtill kan kommunstyrelsen med fördel komplettera uppföljningen med nyckeltal för kostnadsdrivande faktorer inom verksamheterna. Detta är av särskild vikt vid effektiviseringskrav i syfte att följa effekten av vidtagna åtgärder.

Vi rekommenderar därför kommunstyrelsen att:

- ▶ Tydliggöra budgetprocessen och dess styrande principer.
- ▶ I tillämpningsanvisningar förtydliga vilken information som nämnderna ska återrapporera.
- ▶ Stärka det långsiktiga perspektivet i budgetarbetet.
- ▶ Säkerställa att investeringsplaneringen motsvarar organisationens kapacitet.

2. Inledning

2.1. Bakgrund

En väl fungerande budgetprocess och budgetföljsamhet stärker kommunens förutsättningar för att uppnå god ekonomisk hushållning. Grundläggande för legitimiteten och förtroendet för de offentliga verksamheterna är att de förmår att bedriva en ändamålsenlig verksamhet. Med det menas att kommunen ska genomföra lagstadgade uppgifter, politiskt fattade beslut och verka i riktning mot de mål som fullmäktige beslutat. Det ska ske med beaktande av förväntningarna på rättssäkerhet, god ekonomisk hushållning, kvalitet och effektivitet.

Budgetprocessen är en av de viktigaste processerna för kommunens styrning och resursfördelning till verksamheterna. En väl fungerande budgetprocess och budgetföljsamhet stärker kommunens förutsättningar för att uppnå god ekonomisk hushållning. Kommunens ekonomiska utfall och de framtida utmaningar ställer höga krav på processerna för planering av verksamheten och dess finansiering. Brister i budgetprocessen riskerar felallokering därmed en dålig ekonomistyrning.

Årets resultat 2021 blev 37,1 mnkr totalt. De största budgetavvikelserna uppvisas för hälso- och omsorgsnämnden -6,3 mnkr och den nya förvaltningen arbete och välfärd, +8 mnkr.

Revisorerna har i sin risk- och väsentlighetsanalys uppmärksammat risker vad gäller budgetprocessen. Mot denna bakgrund har revisorerna beslutat att genomföra en granskning av budgetprocessen.

2.2. Syfte och revisionsfrågor

Granskningens syfte är att bedöma om kommunstyrelsen har en ändamålsenlig styrning, uppföljning och kontroll avseende kommunens budgetprocess. I granskningen besvaras följande revisionsfrågor:

- ▶ Finns en tydlig styrning och ansvarsfördelning för budgetprocessen?
 - Finns tydliga rutiner och regler för processens genomförande?
- ▶ Tar budgetprocessen hänsyn till den förväntade långsiktiga ekonomiska utvecklingen i kommunen?
- ▶ Finns en struktur som säkerställer att effektiviseringar och budgetföljsamhet uppnås?
 - Har kommunstyrelsen skapat förutsättningar för att kontinuerligt följa upp den ekonomiska utvecklingen?

2.3. Genomförande och avgränsning

Granskningen har skett genom intervjuer och dokumentstudier. Intervjuer har genomförts med tjänstepersoner på kommunstyrelsens förvaltning som ansvarar för arbetet med kommunens budgetprocess. Därtill har ett urval av representanter för andra förvaltningar intervjuats, samt även kommunstyrelsens presidium. Kommunens budgetprocess för investeringar har även beaktats i granskningen.

2.4. Revisionskriterier

Granskningens bedömningar utgår från följande revisionskriterier, för att läsa mer om revisionskriterierna se avsnitt 5.

- ▶ Kommunallagen (2017:725)
- ▶ Kommunstyrelsens reglemente
- ▶ Kommunfullmäktiges budget år 2022

3. Granskningsresultat

3.1. Styrning och ansvar i budgetprocessen

Tidplan inför kommande budgetperiod fastställs av kommunstyrelsen under hösten. Av tidplanen framgår tidpunkter för möte och beslut kopplat till budgetprocessen. Därtill framgår aktiviteter för förvaltningarna avseende arbetet med kommunövergripande investeringsplan och nämndernas internbudgetar. I kommunens ekonomistyrningsregler framgår även övergripande regler avseende budgeten. Det finns utöver detta ingen samlad beskrivning av kommunens budgetprocess. Vid intervju framförs att processens olika steg kan upplevas otydliga. Därtill framförs att det anses problematiskt att information om budgetförutsättningar och instruktioner inte förmedlas samlat.

Budgetprocessen inleds i början av året med budgetdialog mellan nämndernas presidier och kommunstyrelsens arbetsutskott. Därefter anordnas en gemensam budgetupptakt för samtliga presidier och förvaltningsledning. Under budgetupptakten diskuteras Osby kommuns gemensamma utmaningar baserat på en dokumenterad omvärldsanalys. Formella budgetinstruktioner lämnas av kommunstyrelsen under mars månad.

Instruktionerna har enligt de intervjuade varierat något från olika års budgetprocesser. För de två senaste åren har instruktionen varit att budgetförslag för respektive nämnd ska utgå från föregående års budgetram. Uppräkning sker avseende lokalkostnader, löner och kapitalkostnader. Dessa poster hanteras centralt via finansförvaltningen.

Nämnderna ska enligt uppgift presentera konsekvensbeskrivningar för scenariot att bibehålla föregående års budgetram. Beskrivningarna ska omfatta påverkan på politiska mål, medarbetare/arbetsmiljö och invånare. I samband med budgetprocessen inför 2023 ska även utvalda verksamheter¹ presentera kostnadsförändringar baserat på volymförändringar.

Vid intervju framkommer att det i budgetprocessen saknas modeller för resursfördelning baserat på volymförändringar vilka är grundade i befolkningsprognosen. De intervjuade uppger att volymförändringar hanteras som en enskild fråga samt att det upplevs oklart vilken hänsyn som tas till detta i budgetberedningen. Det framkommer att det förts diskussioner om att införa tilldelning genom resursfördelning för vissa verksamheter men att detta ännu inte är realiserat. I arbete med internbudget och vid planering av verksamheten används befolkningsprognos och volymförändringar av flera verksamheter.

¹ Förskola, förskoleklass och grundskola, fritidshem, gymnasieskola, äldreomsorg, kostenhet och lokalvård.

Förvaltningarna har i uppdrag att ta fram lokalbehov, som anges i en prioriteringsordning. Lokalbehoven ska delges kommunledningsgruppen och därefter tas beslut i respektive nämnd. Informationen delges därefter samhällsbyggnadsförvaltningen som utarbetar underlag till investeringsbudget. Förslaget behandlas därefter av kommunledningsgruppen för samordning.

Under maj månad sker en uppsamling där nämndernas förslag till driftbudget och investeringsbudget, tillsammans med samlad investeringsbudget presenteras för kommunstyrelsens arbetsutskott, nämndpresidier och representanter för övriga partier. Därefter sker budgetberedning som leds av kommunstyrelsens arbetsutskott. I juni tar kommunstyrelsen beslut om förslag till driftbudget och investeringsbudget. Slutgiltigt beslut om budget tas av kommunfullmäktige i september och därefter har nämnderna att besluta om internbudget senast i december.

Enligt ekonomistyrningsreglerna tar fullmäktige beslut om ombudgetering i början av varje budgetår. Främst berör budgetbeslutet omdisponering och ombudgetering av pågående projekt. Ändringar i nämndernas driftbudget kan även förekomma utifrån äskande som nämnderna lägger fram.

Nämnder och styrelser har mandat att genomföra omdisponeringar inom beslutad budgetram under året, därtill göra omdisponeringar mellan investeringsprojekt upp till 2 mnkr. Omdisponeringar avseende investeringsprojekt mellan 2-5 mnkr hanteras av kommunstyrelsen och för högre belopp krävs beslut i fullmäktige.

För år 2022 innebar ändringsbudgeten att driftbudgeten utökades med 6,4 mnkr² samt att investeringsbudgeten minskades med 86,3 mnkr. En stor del av anpassningarna i investeringsbudgeten avser VA-verksamheten. Anledningen till minskningen av budget anges vara försening av projekt samt anpassning till vad verksamheten förmår att genomföra under år 2022.

Under granskningens gång beslutade kommunfullmäktige på kommunstyrelsens förslag om en tilläggsbudget för barn- och utbildningsnämnden avseende dagbarnvårdare. Det framgår att barn- och utbildningsnämnden fattat beslut om att minska antalet dagbarnvårdare som åtgärd för att anpassa verksamheten till beslutad budgetram. Barn- och utbildningsnämnden har inte begärt tilläggsanslag för verksamheten utan agerat utifrån tilldelad rambudget. Intervjuade uppger att detta skapat svårigheter för verksamhetens förutsättningar att planera då beslut upphävs under pågående budgetår. Därtill uppges att det inneburit utmaningar inom tjänstemannaorganisationen som påbörjat förhandlingar avseende uppsägning.

² Merparten av utökningen av ramen baseras inte på äskande från nämnderna och framgår inte av protokoll. Vid intervjuer uppges att omfattningen av utökningen baseras på tidigare beslut om minskning av ramen med samma belopp, för att finansiera projekt avseende platser inom särskilt boende.

3.2. Bedömning

Det är vår bedömning att kommunstyrelsen bör stärka budgetprocessen.

Inför budgetprocessen upprättas tidplaner och instruktioner för budgetarbetet. Därtill finns ekonomistyrningsregler som på övergripande nivå beskriver ansvarsfördelning. Trots detta framkommer av intervjuer att processen till viss del upplevs som otydlig och spretig. Bland annat påpekas att processen omfattar ett flertal instruktioner som förmedlats över tid. Det är därför vår bedömning att en sammanhållen processbeskrivning med förutsättningarna för hela processen bör tas fram.

Därtill menar vi att det är av vikt att det blir tydligt vilka principer som är styrande för processen. Det är enligt vår mening otydligt hur volymmässiga förändringar ska kompenseras för nämnder där dessa har stor påverkan på resultatet. Detta menar vi är av vikt för att upprätthålla ett strategiskt perspektiv i budgetprocessen.

Vid tidpunkten för granskningen har kommunfullmäktige på kommunstyrelsens inrådan beslutat om tilläggsanslag till barn- och utbildningsnämnden vilket nämnden ej själva äskat om. Trots att det inte finns några kommunallagsrättsliga hinder att initiera en sådan beslutsgång vill vi betona att det riskerar att underminera styrningen i kommunen. Därutöver skapar det otydligheter i ansvarsförhållandet mellan kommunstyrelsen och barn- och utbildningsnämnden. I och med att barn- och utbildningsnämnden inte varit beredande för fullmäktiges beslut försvåras möjligheten att ansvarskräva nämnden för eventuella underskott eller brister i den pedagogiska verksamheten.

Vi rekommenderar därför kommunstyrelsen att:

- ▶ Tydliggöra budgetprocessen och dess styrande principer.

3.3. Långsiktig planering

Arbetsättet med att låta nämnderna utgå från en oförändrad budgetram ska enligt de intervjuade fungera som ett indirekt effektiviseringskrav. Ambitionen är därtill att det ska tydliggöra att resurser behöver prioriteras inom verksamheterna. På tjänstemannanivå sker diskussioner avseende effektiviseringsåtgärder såväl inom respektive förvaltning som inom kommunledningsgruppen. Det har dock enligt de intervjuade inte skett någon övergripande analys avseende inom vilka verksamheter det finns bäst förutsättningar för effektiviseringar.

Avseende långsiktighet i budgetplaneringen uppger de intervjuade att fokus ligger på kommande år, varpå det långsiktiga perspektivet i stort saknas. Det underlag som budgetberedningen behandlar beaktar prognoser över planperioden. Detta utgår från SKRs cirkulär med skatteunderlagsprognoser.

I övrigt saknas långsiktiga analyser avseende kommunens ekonomi och förutsättningar. Som tidigare nämnt används befolkningsprognosen av enskilda verksamheter i samband med budgetarbetet. Detta utgör ett planeringsverktyg men

inget underlag för tilldelning av resurser. Exempel som lyfts är fullmäktigeberedningen från år 2016 avseende framtidens äldreomsorg. Beredningen resulterade i ett antal förslag till ställningstaganden och åtgärder baserat på det framtida behovet enligt förändringar i befolkningsstrukturen.

Investeringsbudgeten planeras på något längre sikt och sträcker sig över 5 år. Samhällsbyggnadsförvaltningen ansvarar för att samordna och upprätta förslag till investeringsbudget. Den totala investeringsnivån har ökat över tid. De två senaste åren har dock omfattningen av investeringar och även genomförandegraden minskat. För år 2021 var genomförandegraden 38 procent. Vidare har kommunens låneskuld ökat och enligt nuvarande investeringsplan kommer den att öka ytterligare framöver.

Den låga genomförandegraden framkommer även vid intervjuer och har påtalats i revisionens tidigare granskning avseende projektstyrning år 2021. Orsakerna till att genomförandegraden är låg uppges vara olika saker, så som att upphandlingar överklagas, projekt förskjuts samt att budgetens omfattning i intervju beskrivs vara en "glädjekalkyl". Som tidigare framgått, se avsnitt 3.1, minskades årets investeringsbudget med 86,2 mnkr vid beslut om ändringsbudget. En av anledningarna till minskad investeringsbudget är enligt uppgift från intervju att den ska vara realistisk sett till investeringskapaciteten i organisationen. Investeringsbudgeten för samtliga nämnder justerades men de största justeringarna avsåg samhällsbyggnadsnämnden enligt nedan.

Nämnd	Budget (tkr)	Justering (tkr)
Kommunstyrelsen	4 290	6 350
Samhällsbyggnadsnämnd, exkl VA	378 900	-44 790
Samhällsbyggnadsnämnd, VA	85 900	-65 141
Miljö- och byggnämnd	0	769
Barn- och utbildningsnämnd	2 270	10 750
Hälsa- och välfärdnämnd	2 800	5 830
<i>Summa investeringsbudget</i>	<i>474 480</i>	<i>-86 232</i>

I beslutsunderlag till ändringsbudgeten framgår vad justeringarna innebär för respektive projekt. Totalt innebär ändringen att 171 mnkr, ca en tredjedel av investeringsbudgeten, förskjuts till år 2023. Noterbart är att justeringen avseende budget för VA-verksamheten omfattar ca 75 procent av budgetens omfattning.

3.4. Bedömning

Granskningen visar att det i stora delar saknas ett långsiktigt perspektiv i budgetarbetet. Som tidigare nämnts är demografiska volymförändringar inte styrande, varken på kort sikt eller på lång sikt. Vår bedömning är att avsaknaden av ett långsiktigt perspektiv riskerar bidra till en händelsestyrd budgetprocess, istället för att baseras på förutsägbara principer.

Detta är av särskild vikt för effektiviseringsarbete och investeringsplaneringen. För att effektiviseringar ska få önskvärd effekt, det vill säga att kvalitet bibehålls men till en lägre kostnad, krävs långsiktiga bedömningar av var effektiviseringen gör mest nytta samt hur detta ska uppnås.

Vidare behöver planering av investeringar ha en längre planeringshorisont på grund av det förarbete och ekonomiska förutsättningar som krävs för genomförandet. I detta avseende bedömer vi att det finns brister. Granskningen visar att genomförandegraden är låg samt att det skett stora anpassningar av investeringsbudget under innevarande budgetår. Vi menar att det är av vikt att investeringsbudgeten ger en tillförlitlig bild av vad organisationen klarar av att genomföra samt vad som är ekonomiskt genomförbart. Detta för att upprätthålla en rättvisande ekonomisk redovisning samt för att skapa tydliga planeringsförutsättningar för kommunens verksamheter.

Vi rekommenderar därför kommunstyrelsen att:

- ▶ Stärka det långsiktiga perspektivet i budgetarbetet.
- ▶ Säkerställa att investeringsplaneringen motsvarar organisationens kapacitet.

3.5. Budgetföljsamhet

Enligt ekonomistyrningsreglerna tar kommunstyrelsen del av en samlad budgetuppföljning med prognos under april, maj, augusti (delårsrapport), oktober och december (årsredovisning). Utöver detta ska nämnderna rapportera till kommunstyrelsen i det fall en negativ budgetavvikelse uppvisas. Controllers³ bistår förvaltningscheferna i framtagandet av ekonomiska uppföljningar och planering.

Budgetuppföljningarna (april, maj och oktober) följer samma struktur med en övergripande sammanställning av kommunens samlade ekonomi, uppdelat på drift och investering. Därefter följer detaljerade redogörelser för respektive nämnd med budget, utfall och prognos för respektive verksamhet. Vid budgetavvikelser finns förklarande text för posterna. Därtill redovisas personalkostnader för varje nämnd.

Nämnderna har en fastställd mall för återrapporteringen till kommunstyrelsen. Det framkommer av granskning att det är stora olikheter i rapporteringen. Vissa

³ Organisatoriskt placerade i kommunstyrelseförvaltningen.

nämnder inkluderar utförliga beskrivningar och förklaringar till resultat och prognos. Andra inkluderar endast sammanställningar av det ekonomiska utfallet. Det framkommer av intervju att detta försvårar möjligheten att i tillräcklig utsträckning utvärdera resultatet.

För ett antal nämnder finns ytterligare specifik information. Avseende barn- och utbildningsnämnden redovisas statistik i form av antal barn/elever i olika skolformer. För hälsa- och omsorgsnämnden redovisas antal timmar inom hemtjänst och LSS samt antal placering bland annat. Därtill återges en redovisning av samtliga investeringsprojekt. Det har inte framkommit i granskningen att nämnderna eller kommunstyrelsen bevakar specifika nyckeltal som kan indikera på kostnadsutvecklingen inom specifika verksamheter.

Inom ramen för intern kontroll år 2021 identifierades en risk avseende de ekonomiska uppföljningarna. Riskerna omfattande prognoserna överensstämde med faktiskt utfall. Intervjuade uppger att ekonomiavdelningen tillsammans med förvaltningarna har arbetat med att förbättra rutinerna för uppföljning och prognos. I samband med redovisning av kontrollen framgår också att avvikelser mellan prognos och utfall var lägre år 2021 jämfört med tidigare år.

3.6. Bedömning

Vi bedömer att frekvensen och strukturen för återrapportering till kommunstyrelsen i allt väsentligt är tillräcklig. Återrapportering sker löpande under året samt att det finns krav på nämnderna att uppvisa åtgärdsplaner vid befarat underskott.

Vi vill samtidigt påtala att det finns utvecklingspotential. Vi anser att kommunstyrelsen i tillämpningsanvisningar bör tydliggöra förväntningarna på den ekonomiska redovisningen. Därtill noterar vi att den uppföljning som sker idag innefattar i stort redogörelser i absoluta tal. Kommunstyrelsen kan med fördel överväga att även följa indikativa nyckeltal som påvisar den ekonomiska utvecklingen för väsentliga verksamheter. I det fall en nämnd eller verksamhet får i uppdrag att genomföra effektiviseringar är det av vikt att identifiera nyckeltal som gör det möjligt att påvisa effekter av vidtagna åtgärder.

4. Slutsats

Vår slutsats är att kommunstyrelsen bör stärka styrning, uppföljning och kontroll avseende budgetprocessen.

Kommunstyrelsen utfärdar årligen budgetinstruktioner och upprättar en tidplan för arbetet. Det framkommer dock i granskningen att processen inte upplevs vara helt tydlig. Samt att det inte är tydligt hur volymmässiga förändringar beaktas vid tilldelning av budget. Vår bedömning är därför att kommunstyrelsen bör tydliggöra processen, dess olika delar samt styrande principer.

Avseende kommunstyrelsens äskande till fullmäktige om tilläggsanslag till barn- och utbildningsnämnden är det vår bedömning att detta skapar otydligheter i styrningen. Trots att det i kommunalrättslig mening inte finns hinder för förfarandet anser vi att det är olämpligt ur ett ansvarsperspektiv.

Vidare noteras att det i stort saknas ett långsiktigt perspektiv eller analys avseende kommunens ekonomi och förutsättningar. Därtill framkommer brister i investeringsplaneringen. Vi menar att det är av vikt att det finns ett långsiktigt och strategiskt perspektiv i budgetprocessen för att skapa goda och hållbara förutsättningar för verksamheterna. I detta innefattas att säkerställa att investeringsplaneringen är realistisk och motsvarar organisationens kapacitet för genomförande, samt kommunens ekonomiska kapacitet.

Vi bedömer att kommunstyrelsens uppföljning av ekonomin möjliggör en översiktlig kontroll. Däremot bör kommunstyrelsen i tillämpningsanvisningar förtydliga vilken information som nämnderna ska inkludera i ekonomiska rapporter. Vi anser också att uppföljningen bör omfatta nyckeltal som indikerar på kostnadsdrivande faktorer inom verksamheterna. Detta bedömer vi är särskilt viktigt i det fall det finns effektiviseringskrav för verksamheterna, varpå kommunstyrelsen och nämnderna bör utarbeta nyckeltal som gör det möjligt att följa effekter av vidtagna åtgärder.

Vi rekommenderar därför kommunstyrelsen att:

- ▶ Tydliggöra budgetprocessen och dess styrande principer.
- ▶ I tillämpningsanvisningar förtydliga vilken information som nämnderna ska återrapportera.
- ▶ Stärka det långsiktiga perspektivet i budgetarbetet.
- ▶ Säkerställa att investeringsplaneringen motsvarar organisationens kapacitet.

Revisionsfråga	Svar
<p>Finns en tydlig styrning och ansvarsfördelning för budgetprocessen?</p> <p>Finns tydliga rutiner och regler för processens genomförande?</p>	<p>Delvis.</p> <p>Kommunstyrelsen utfärdar årliga tidsplaner och instruktioner för budgetarbetet. Därtill finns ekonomistyrningsregler som på övergripande nivå beskriver ansvarsfördelning. Vår bedömning är dock att processen i sin helhet kan tydliggöras. I intervjuer framkommer att processen inte upplevs som helt tydlig, samt att det upplevs oklart hur vissa delar beaktas.</p>
<p>Tar budgetprocessen hänsyn till den förväntade långsiktiga ekonomiska utvecklingen i kommunen?</p>	<p>Nej.</p>
<p>Finns en struktur som säkerställer att effektiviseringar och budgetföljsamhet uppnås?</p> <p>Har kommunstyrelsen skapat förutsättningar för att kontinuerligt följa upp den ekonomiska utvecklingen?</p>	<p>Delvis.</p> <p>Vi bedömer att kommunstyrelsen har en struktur för ekonomisk uppföljning. Vi ser dock att den ekonomiska uppföljningen kan utvecklas ytterligare.</p>

Linus Aldefors
EY

Emmy Lundblad
EY

5. Källförteckning

Intervjuade funktioner

- ▶ Kommunstyrelsens ordförande
- ▶ Kommunstyrelsens vice ordförande
- ▶ Kommundirektör
- ▶ Biträdande kommundirektör
- ▶ Ekonomichef
- ▶ Två förvaltningscontrollers
- ▶ Förvaltningschef, arbete och välfärd
- ▶ Förvaltningschef, hälsa och omsorg
- ▶ Förvaltningschef, barn och utbildning

Analyserade dokument

- ▶ Budget 2022 med plan 2023-2024
- ▶ Årsredovisning 2021
- ▶ Delårsrapport 2021
- ▶ Månadsuppföljningar
- ▶ Intern kontroll uppföljning 2021
- ▶ Övergripande ekonomistyrningsregler budgetåret 2022
- ▶ Tidplan budgetprocess
- ▶ Budgetanvisningar inför 2022 och 2023
- ▶ Barn- och utbildningsnämndens budgetpresentation inför 2022
- ▶ Hälsa- och omsorgsnämndens budgetpresentation inför 2022

6. Revisionskriterium

6.1. Kommunallagen (2017:725)

I kommunallagens 11e kapitel finns skrivningar rörande kommunens ekonomiska förvaltning. Enligt 1 § ska kommunfullmäktige besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning. I 6 § framgår att det i kommunens budget ska anges finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning, samt mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning.

Budgetprocessen regleras i 11e kap 8-11 §§. Kommunstyrelsen har ansvar för att upprätta ett förslag till budget, och därtill bestämma när övriga nämnder ska inkomma med budgetförslag.

Kommunallagen 6 kap 1 § tydliggör kommunstyrelsens roll som ledande och samordnande av kommunens angelägenheter. Kommunstyrelsen har även en uppsiktsplikt gentemot övriga nämnders verksamhet. Enligt 11 § ska kommunstyrelsen följa de frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning. Kommunstyrelsen ska även särskilt ha hand om den ekonomiska förvaltningen, samt från övriga nämnder begära in yttranden och upplysningar som behövs för att styrelsen ska kunna fullgöra sina uppgifter så som beskrivet ovan.

6.2. Kommunstyrelsens reglemente

Kommunstyrelsen ska upprätta förslag till budget, delårsrapport och årsredovisning. Vidare ska styrelsen följa upp hur nämnderna bedriver sin verksamhet inom beslutad budgetram och vid avvikelser begära in åtgärdsplaner.

Kommunstyrelsen ska rapportera till kommunfullmäktige två gånger om året avseende hur verksamheter utvecklas i förhållande målsättningar och hur den ekonomiska ställningen ser ut.

6.3. Kommunfullmäktiges budget år 2022

Kommunfullmäktige har beslutat om fem finansiella målsättningar för år 2022. Resultatmålsättningen varierar för budgetåret och planperioden enligt:

- ▶ 2022 0,2 % av skatteintäkter och finansnetto.
- ▶ 2023 0-resultat inklusive disposition från RUR med 6,6 mnkr.
- ▶ 2024 0-resultat.

Övriga fyra målsättningar formuleras enligt:

- ▶ Finansiella kostnader får ej bli högre än 3 % av verksamhetens nettokostnader
- ▶ Soliditet inklusive pensionsförpliktelser får ej understiga 25 %.

- ▶ Soliditet inklusive pensionsförpliktelser inom kommunkoncernen får ej understiga 20 %.
- ▶ Bolagsverksamheten ska ge ett positivt resultat.

Kommunstyrelsens arbetsutskott

§ 110

Granskning av Osby kommuns budgetprocess 2022

KS/2022:209 042

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut

Föreslå kommunstyrelsen

-
- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse antas som kommunstyrelsens svar till revisorerna, med tillägg att en översyn av investeringsprocessen redan har påbörjats.
- Kommunstyrelseförvaltningen får i uppdrag att se över budgetprocessen i Osby kommun.

Beslutsgång

Överläggning och beslut

Efter diskussion beslutar kommunstyrelsens arbetsutskott enhälligt att lägga till ” med tillägg att en översyn av investeringsprocessen redan har påbörjats.” i första beslutspunkten.

Barnkonsekvensanalys

Ärendet berör inte barn.

Sammanfattning av ärendet

EY har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna granskat budgetprocessen i Osby kommun. Granskningens syfte har varit att bedöma om kommunstyrelsen har en ändamålsenlig styrning, uppföljning och kontroll avseende budgetprocessen. Revisorerna önskar svar med anledning av granskningen innan den 24 september 2022. Kommunstyrelseförvaltningen har upprättat ett förslag till svar.

Beslutsunderlag

Revisorernas missivbrev, 2022-05-24

Granskning av budgetprocessen i Osby kommun, utförd av EY, 2022-05-24

*Beslutet skickas till
Kommunstyrelsen*

Justerandes sign

Expedierat

AN 22 08 29

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

§ 132

Revisionens granskning av kommunstyrelsens budgetprocess

KS/2022:209 042

Kommunstyrelsens beslut

- Kommundirektören får i uppdrag att ta fram ett svar på revisionens frågeställningar till kommunstyrelsens sammanträde den 7 september 2022.

Behandling

Yrkande

Niklas Larsson (C) yrkar på att kommundirektören får i uppdrag att ta fram ett svar på revisionens frågeställningar till kommunstyrelsens sammanträde den 7 september 2022.

Överläggning och beslut

Ordförande frågar kommunstyrelsen om de ämnar besluta i enlighet med Niklas Larssons (C) yrkande och finner att kommunstyrelsen gör så.

Sammanfattning av ärendet

Daniel Lantz, revisor, presenterar revisionens granskningsrapport av budgetprocessen i Osby kommun. Revisionen har lyft fram följande punkter som rekommendationer:

- Tydliggöra budgetprocessen och dess styrande principer.
- I tillämpningsanvisningar förtydliga vilken information som nämnderna ska återrapportera.
- Stärka det långsiktiga perspektivet i budgetarbetet.
- Säkerställa att investeringsplaneringen motsvarar organisationens kapacitet.

Beslutsunderlag

Missiv, "Granskning av budgetprocessen" daterad 24 maj 2022 från revisionen.

Granskningsrapport, "Granskning av budgetprocessen Osby kommun"

Beslutet skickas till

Kommundirektör Petra Gummesson

Revisionen

2022-05-24

För yttrande till:
Kommunstyrelsen

För kännedom till:
Kommunfullmäktige

Granskning av budgetprocessen

EY har på uppdrag av kommunrevisionen granskat kommunstyrelsens styrning av budgetprocessen.

Den sammanfattande bedömningen är att kommunstyrelsen bör stärka styrning, uppföljning och kontroll avseende budgetprocessen.

Kommunstyrelsen utfärdar årligen ett flertal budgetinstruktioner och en tidplan. Det saknas dock samlade och dokumenterade styrprinciper för budgetprocessen. Instruktioner är utspridda vilket försvårar möjligheten att följa processen.

Under granskningens gång har kommunstyrelsen till fullmäktige begärt tilläggsanslag för verksamhet i barn- och utbildningsnämnden. Detta för en verksamhet som nämnden fattat beslut om att reducera. Det konstateras att det inte finns kommunallagsrättsliga hinder för förfarandet. Det är dock problematiskt eftersom det skapas otydliga ansvarsförhållande.

Vidare konstateras att det saknas ett långsiktigt och strategiskt perspektiv i budgetprocessen. Därtill framkommer att det finns brister i investeringsplaneringen som del av budgetplaneringen. Detta är av vikt att åtgärda för att skapa hållbara förutsättningar för nämndernas planering av verksamheterna.

Det finns en systematik för uppföljning av nämndernas resultat. Det framkommer dock att det råder olikheter nämnderna emellan i graden av vilken förklarande information som ges till kommunstyrelsen. Därtill kan kommunstyrelsen med fördel komplettera uppföljningen med nyckeltal för kostnadsdrivande faktorer inom verksamheterna. Detta är av särskild vikt vid effektiviseringskrav i syfte att följa effekten av vidtagna åtgärder.

Utifrån granskningsresultatet rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- Tydliggöra budgetprocessen och dess styrande principer.
- I tillämpningsanvisningar förtydliga vilken information som nämnderna ska återrapportera.
- Stärka det långsiktiga perspektivet i budgetarbetet.
- Säkerställa att investeringsplaneringen motsvarar organisationens kapacitet.

Revisorerna önskar kommunstyrelsens svar utifrån granskningens resultat och rekommendationer senast 2022-09-24.

På uppdrag av Osby kommuns revisorer

A handwritten signature in black ink that reads 'Margot Malmqvist'.

Margot Malmqvist
Revisionens ordförande

6

Kommunstyrelseförvaltningen
Kenneth Lindhe
0479528233
kenneth.lindhe@osby.se

Delårsbokslut per den 31 augusti 2022

Dnr HON/2022:3 040

Hälsa och omsorgsförvaltningens förslag till Hälsa- och välfärdsnämnden

Hälsa och omsorgsnämnden beslutar att:

- Godkänna uppföljningen i delårsbokslutet.
- Uppmana förvaltningen att genomföra följande åtgärder:

Om vakanser uppstår alltid överväga att vakanshålla dessa året ut
Effektivisera bemanningsprocessen
Pausa vissa verksamheter

Barnkonsekvensanalys

Ärendet bedöms inte påverka barn.

Sammanfattning av ärendet

Uppföljningen i delårsbokslut 2022 pekar mot ett underskott på strax under 4 500 tkr. Den prognos som gjorts visar ett underskott med strax över 3 400 tkr. Till detta kommer sannolikt cirka 1 000 tkr, som i dag ligger ofördelat hos bemanningsenheten. Den exakta summan är okänd men kommer att fastställas under de närmsta veckorna.

De verksamheter som sticker ut negativt är främst hemtjänsten inom äldreomsorgen, samt verksamheter inom LSS-området.

Det är främst personalkostnader som blivit högre än budgeterat. Dels är covid fortfarande i allra högsta grad en aktuell realitet vilket bland annat lett till högre kostnader för sjukskrivning än tidigare. Förvaltningen har också haft svårigheter att hitta vikarier under sommaren vilket lett till högre kostnader för över- och fyllnadstid. Det nya bemanningssystemet bidrar också till osäkerhet vid rekrytering och kostnadsdrivande felaktigheter.

Vidare kommentarer rörande de olika verksamheterna återfinns i bifogad Stratsysrapport.

Beslutsunderlag

Bilaga: ”Stratsysrapport Hälsa och omsorg augusti 2022”

Helena Ståhl
Förvaltningschef

Kenneth Lindhe
Verksamhetscontroller

Beslutet skickas till kommunstyrelsen, förvaltningschef Hälsa och omsorg

7

Hälsa och omsorg
Helena Ståhl
0479-528408
helena.stahl@osby.se

Kommunstyrelsens beslut den 29 juni 2022, § 139 - Riktlinje för personuppgiftsbehandling samt upphävande av tidigare riktlinje

Dnr HON/2022:85 003

Hälsa och omsorgsförvaltningens förslag till Hälsa- och omsorgsnämnden

Hälsa- omsorgsnämnden beslutar upphäva riktlinje Personuppgiftsbehandling med dnr HVN/2019:152

Barnkonsekvensanalys

Ärendet är av övergripande karaktär och berör inte barn.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen har beslutat om en kommunövergripande riktlinje för dataskydd som ersätter de som beslutats tidigare, dnr KS/2022:206.

Tidigare riktlinjer som beslutats av nämnd behöver därmed upphävas. För hälsa- och omsorgsnämnden gäller det riktlinjen för Personuppgiftsbehandling med dnr HVN/2019:152

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse från Helena Ståhl, förvaltningschef

Kommunstyrelsens beslut den 29 juni 2022, § 139 - Riktlinje för personuppgiftsbehandling

Riktlinje Personuppgiftsbehandling, beslutad 2022-06-29

Riktlinje Personuppgiftsbehandling daterad 2019-05-23

Helena Ståhl

Förvaltningschef för hälsa och
omsorgsförvaltningen

Beslutet skickas till

Områdeschefer

Enhetschefer

Kommunstyrelsen

§ 139

Riktlinje för personuppgiftsbehandling

KS/2022:206 003

Kommunstyrelsens beslut

- Kommunstyrelsen beslutar att anta kommunövergripande riktlinje för personuppgiftsbehandling daterad 2022-06-10.
- Riktlinje personuppgiftsbehandling dataskydd, beslutad 2019-04-10, dnr KS/2019:127, upphävs.

Barnkonsekvensanalys

Ej aktuellt

Sammanfattning av ärendet

I samband med dataskyddsförordningens ikraftträdande beslutade kommunstyrelsen bl.a. om en riktlinje för personuppgiftsbehandling. Samma riktlinje har antagits även av kommunens övriga nämnder. På grund av vissa mindre förändringar som inträffat finns behov av att uppdatera riktlinjen. Förändringar i förhållande till gällande riktlinje är markerade med gul överstrykning. I syfte att förenkla hanteringen vid framtida revideringar samt för att minska antalet likalydande styrdokument i kommunen ska riktlinjen gälla kommunövergripande.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse "Riktlinjer för dataskydd 2022 – Osby kommun", daterad den 7 juni 2022, från kommunjurist Christian Sonesson och administrativ chef Johanna Lindhe.

Riktlinje "Personuppgiftsbehandling Dataskydd" 2022-06-29.

Beslutet skickas till

Osby kommuns nämnder
Christian Sonesson, kommunjurist
Johanna Lindhe, administrativ chef

Justerandes sign

Expedierat

Utdragsbestyrkande

AN 22 07 06

Contact Signature Referensnummer: 1407124

Beslutad av: Kommunfullmäktige
Framtagen av: Christian Sonesson
Uppdaterad:

Beslutsdatum: 2022-06-29
Dokumentansvarig: Dataskyddssamordnare
Diarienummer: KS/2022:206
Giltighetstid: Tillsvidare

Innehåll

1	Inledning	3
1.1	Bakgrund	3
1.2	Syfte	3
1.3	Målgrupp	3
2	Personuppgifter.....	3
2.1	Personuppgift	3
2.2	Behandling av personuppgift.....	3
3	Laglig behandling av personuppgifter	3
3.1	Hantering av personuppgifter	3
3.2	Rättslig grund	3
3.3	Känsliga personuppgifter	4
3.4	Särskilt skyddsvärda personuppgifter	4
3.5	Grundläggande principer	5
4	Personuppgiftsansvarig	6
5	Personuppgiftsbiträde	6
5.1	Personuppgiftsbiträdesavtal	6
6	Registerförteckning	6
7	Dataskyddsombud	7
8	Den registrerades rättigheter	7
8.1	Rättigheter.....	7
8.1.1	Rätt till information och tillgång.....	7
8.1.2	Rätt till rättelse och radering.....	8
8.1.3	Rätt till begränsning av behandling	8
8.1.4	Rätt till dataportabilitet	8
8.1.5	Rätt att göra invändningar	8
8.2	Begäran om registerutdrag.....	8
9	Personuppgiftsincident	9
10	Säkerhet	9
11	Införskaffande av appar eller IT-system.....	9
12	Konsekvensbedömning.....	9

1 Inledning

1.1 Bakgrund

Sedan den 25 maj 2018 gäller dataskyddsförordningens (EU) 2016/679 bestämmelser vid all hantering av personuppgifter i kommunal verksamhet. Dataskyddsförordningen ersatte personuppgiftslagen, PuL (1998:204) och kompletteras av dataskyddslagen, lag (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning.

1.2 Syfte

Denna riktlinje ska klargöra hur personuppgifter får behandlas i Osby kommuns verksamheter.

Syftet med dataskyddsförordningen är att skydda enskildas grundläggande rättigheter och friheter, särskilt deras rätt till skydd av personuppgifter.

1.3 Målgrupp

Anställda och förtroendevalda i Osby kommun. Anställda och förtroendevalda i av kommunen helägda aktiebolag i tillämpliga delar.

2 Personuppgifter

2.1 Personuppgift

Personuppgifter är all information som direkt eller indirekt kan identifiera en levande fysisk person.

2.2 Behandling av personuppgift

Alla åtgärder som vidtas i fråga om personuppgifter är en behandling.

3 Laglig behandling av personuppgifter

3.1 Hantering av personuppgifter

Personuppgifter ska hanteras i enlighet med dataskyddsförordningens bestämmelser. Dataskyddsförordningen och dataskyddslagen ska inte tillämpas i den utsträckning det strider mot annan lagstiftning.

Varje personuppgiftsbehandling ska ske med hänsyn till den enskildas personliga integritet. Vid varje behandling ska ett sådant förhållningssätt iakttas att risken för den registrerades rättigheter och friheter minimeras.

3.2 Rättslig grund

Personuppgifter får inte behandlas utan en rättslig grund.

Minst en av följande lagliga grunder måste fastställas innan personuppgiftsbehandling får ske:

- Behandlingen är nödvändig för att fullgöra ett *avtal*.
- Behandlingen är nödvändig för att fullgöra en *rättslig förpliktelse*.
- Behandlingen är nödvändig för att skydda ett *grundläggande intresse* för den registrerade eller annan fysisk person.

- Behandlingen är nödvändig för att utföra en *uppgift av allmänt intresse* eller som ett led i den personuppgiftsansvarigas *myndighetsutövning*.
- Behandlingen grundar sig på ett aktivt, skriftligt och specifikt *samtycke* där förhållandet mellan den registrerade och kommunen är jämförbart. Om den registrerade väljer att inte samtycka till behandling får det inte medföra negativa konsekvenser för den registrerade. Samtycket kan när som helst återkallas. Återkallandet påverkar inte behandlingen innan samtycket återkallades.

3.3 Känsliga personuppgifter

Behandling av känsliga personuppgifter är som huvudregel förbjuden.

Känsliga personuppgifter är uppgifter om

- Ras eller etnicitet
- Politiska åsikter
- Religiös eller filosofisk övertygelse
- Medlemskap i fackförening
- Genetiska eller biometriska uppgifter som identifierar en individ
- Hälsa, sexualliv eller sexuell läggning

Känsliga personuppgifter får behandlas om den registrerade har lämnat sitt uttryckliga och skriftliga samtycke. Med samtycke jämföras att den registrerade själv på ett tydligt sätt offentliggjort uppgifterna.

Behandling av känsliga personuppgifter utan samtycke kräver lagstöd.

Känsliga personuppgifter får även behandlas utan samtycke när

- Den personuppgiftsansvariga utövar sina skyldigheter inom arbetsrätten
- Den registrerades vitala intressen ska kunna skyddas
- Inom områdena social trygghet eller socialt skydd
- När det är nödvändigt av skäl som hör samman med förebyggande hälso- och sjukvård och yrkesmedicin
- Vid bedömning av en arbetstagares arbetskapacitet
- När rättsliga anspråk ska kunna fastställas, göras gällande eller försvaras
- För medicinska diagnoser m.m.

Skyddsåtgärder ska vidtas för att skydda den registrerades grundläggande rättigheter.

3.4 Särskilt skyddsvärda personuppgifter

Personnummer eller samordningsnummer får utan samtycke endast behandlas när det är klart motiverat med hänsyn till ändamålet med behandlingen, vid vikten av en säker identifiering eller vid något annat beaktansvärt skäl.

Barns personuppgifter är extra skyddsvärda då barn kan ha svårare att förutse riskerna med att lämna ifrån sig sina uppgifter samt förstå sina rättigheter.

3.5 Grundläggande principer

Vid behandling av personuppgifter ska följande grundläggande principer tillämpas

- *Laglighet, korrekthet och öppenhet*
Personuppgifter ska behandlas på ett lagligt, korrekt och öppet sätt gentemot den registrerade. Det måste finnas en rättslig grund för behandlingen och det ska tydligt framgå för den registrerade hur hans personuppgifter samlas in och behandlas.
- *Ändamålsbegränsning*
Innan behandling påbörjas ska ett särskilt och uttryckligt angivet samt berättigat ändamål med behandlingen vara fastställt. Det är inte tillåtet att hantera personuppgifter som inte ryms inom det ursprungliga ändamålet.
- *Uppgiftsminimering*
Endast de personuppgifter som är adekvata och relevanta för ändamålet får samlas in. Det är inte tillåtet att samla in uppgifter för obestämda framtida behov.
- *Korrekthet*
Insamlade personuppgifter ska vara korrekta och uppdaterade. Alla rimliga åtgärder ska vidtas för att säkerställa att felaktiga personuppgifter rättas eller raderas utan dröjsmål.
- *Lagringsminimering*
Insamlade personuppgifter får endast bevaras så länge det är nödvändigt för ändamålet. Efter avslutat ändamål ska uppgifterna raderas, avidentifieras eller arkiveras enligt gällande informationshanteringsplan.

Insamlade uppgifter får behandlas och lagras under längre tid för arkivändamål av allmänt intresse, vetenskapliga eller historiska forskningsändamål eller statistiska ändamål om det finns lämpliga skyddsåtgärder för den registrerades rättigheter.
- *Integritet och konfidentialitet*
Personuppgifter ska skyddas mot obehörig eller otillåten behandling, mot förlust, förstöring eller mot skada genom olyckshändelse.
- *Ansvarsskyldighet*
Personuppgiftsansvarig ansvarar för att all personuppgiftsbehandling som sker under deras ansvar sker enligt dataskyddsförordningens bestämmelser. Personuppgiftsansvarig ska kunna visa *att* och *hur* bestämmelserna i förordningen efterlevs.

Exempel på åtgärder som ska vidtas för att visa att förordningen följs

- Tydlig information till den registrerade om hur hans personuppgifter behandlas samt information om hans rättigheter gentemot den personuppgiftsansvariga
- Upprättande av registerförteckning
- Upprättande av interna styrdokument
- Utbildning av personal
- Dokumenterade konsekvensbedömningar

- Dokumenterade ställningstaganden vid alla personuppgiftsbehandlingar.

4 Personuppgiftsansvarig

Den personuppgiftsansvariga är en fysisk eller juridisk person eller myndighet som bestämmer ändamål och medel för behandlingen av personuppgifter. Den personuppgiftsansvariga har det ytterst juridiska ansvaret för att lagstiftningen efterlevs. Den faktiska behandlingen av personuppgifter kan överlåtas men aldrig det yttersta ansvaret.

I Osby kommun är kommunstyrelsen, barn- och utbildningsnämnden, hälsa och omsorgsnämnden, miljö- och byggnämnden, samhällsbyggnadsnämnden och valnämnden personuppgiftsansvariga för respektive verksamhet. Kommunägda bolag är enskilt personuppgiftsansvariga.

Ansvaret innebär bland annat att

- Fastställa rättslig grund vid all personuppgiftsbehandling
- Utse dataskyddsombud
- Säkerställa att tekniska och organisatoriska förutsättningar finns så att alla personuppgifter behandlas med erforderlig säkerhet
- Kunna visa att kraven i lagstiftningen uppfylls
- Föra register över de personuppgiftsbehandlingar som sker inom verksamheten.

Respektive personuppgiftsansvarig i Osby kommun ska utse lokala GDPR-ombud som arbetar löpande med dataskyddsförordningen.

5 Personuppgiftsbiträde

Ett personuppgiftsbiträde är en fysisk eller en juridisk person som externt hanterar personuppgifter på uppdrag av den personuppgiftsansvariga.

5.1 Personuppgiftsbiträdesavtal

Ett personuppgiftsbiträdesavtal reglerar hur biträdet får behandla personuppgifter för den personuppgiftsansvarigas räkning. Avtalet säkerställer att personuppgiftsbiträdet upprätthåller lämplig teknisk och organisatorisk säkerhet i enlighet med gällande rätt.

Avtal ska alltid upprättas innan personuppgiftsbehandling påbörjas.

Personuppgiftsbiträdesavtal ska inte tecknas internt inom kommunen.

I reglementet för Osby kommuns nämnder anges vilken nämnd som är personuppgiftsansvarig för respektive kommunövergripande verksamhetssystem.

Vid gemensamt personuppgiftsansvar mellan två eller fler av kommunens nämnder ska ansvarsfördelningen för behandlingarna dokumenteras.

6 Registerförteckning

Varje personuppgiftsansvarig ska föra ett register över de personuppgiftsbehandlingar som utförs under deras ansvar. Registret är en

förteckning över alla system, dokument och övriga register där personuppgifter förekommer. Registret är ett levande dokument och ska vid behov revideras.

7 Dataskyddsombud

Dataskyddsombudets uppgift är att informera och ge råd till personuppgiftsansvarig om skyldigheterna enligt dataskyddsförordningen.

Dataskyddsombudet ska även övervaka efterlevnad av förordningen samt ge råd vid konsekvensbedömningar. Den personuppgiftsansvariga ska säkerställa att dataskyddsombudet involveras i alla frågor som rör skyddet av personuppgifter.

8 Den registrerades rättigheter

8.1 Rättigheter

Den personuppgiftsansvariga ska vidta lämpliga åtgärder för att tillhandahålla den registrerade klar och tydlig information gällande de personuppgiftsbehandlingar som utförs om hen samt klar och tydlig information om den registrerades rättigheter.

Vid begäran om att utöva sina rättigheter ska myndigheten svara den registrerade snarast, dock senast inom en (1) månad efter mottagen begäran.

När den registrerade använder sina rättigheter ska besvärshänvisning bifogas den personuppgiftsansvarigas beslut.

8.1.1 Rätt till information och tillgång

Den registrerade har rätt att få information om att hens personuppgifter behandlas av Osby kommun. Information ska lämnas i samband med mottagandet av uppgifterna eller vid första registreringstillfället. Information får inte lämnas senare än en månad efter mottagande av uppgifterna.

Informationen ska vara tydlig och omfatta

- Ändamålet med behandlingen
- Vilka kategorier av personuppgifter som behandlas
- Den rättsliga grund på vilken uppgifterna behandlas
- Mottagare av uppgifterna
- Hur länge uppgifterna ska sparas
- Den registrerades rättigheter
- Rätten att ta tillbaka ett eventuellt samtycke
- Rätten att lämna klagomål till Datainspektionen
- Information om ifall att uppgifterna ska överföras till ett tredje land
- Källan som uppgifterna har hämtats från
- Information om ifall att automatiserat beslutsfattande förekommer
- Kontaktuppgifter till den personuppgiftsansvariga samt dess dataskyddsombud.

Information behöver inte lämnas till den registrerade om det finns andra bestämmelser som gäller framför dataskyddsförordningen, exempelvis vid sekretessklassade uppgifter. Information behöver heller inte lämnas om den

registrerade redan har fått informationen eller om det är omöjligt eller skulle innebära en oproportionerligt stor arbetsinsats.

8.1.2 Rätt till rättelse och radering

Den registrerade har rätt att vända sig till den personuppgiftsansvariga med begäran om att få felaktiga personuppgifter rättade.

Kommunala myndigheter får inte gallra (radera) eller rätta i allmänna handlingar utan att det anges i lag eller i myndighetens fastställda informationshanteringsplan.

Uppenbara skrivfel i myndighetsbeslut får rättas enligt 36§ Förvaltningslagen (2017:900).

Personuppgifter kan raderas om behandlingen grundar sig på den registrerades samtycke och hen återkallar samtycket.

Om personuppgiftsansvarig har lämnat ut uppgifterna till en tredje part ska denna meddelas om rättelsen.

8.1.3 Rätt till begränsning av behandling

Den registrerade har rätt att begära att behandlingen av hens personuppgifter begränsas och endast får användas för vissa avgränsade syften.

Rätt till begränsning gäller bland annat när den registrerade anser att uppgifterna är felaktiga och har begärt rättelse. I sådana fall kan den registrerade begära att behandlingen av uppgifter begränsas under tiden uppgifternas korrekthet utreds. När begränsningen upphör ska den registrerade informeras om detta.

8.1.4 Rätt till dataportabilitet

Den registrerade har rätt till dataportabilitet vilket innebär att personuppgifter flyttas, kopieras eller överförs från en IT-miljö till en annan. Denna rättighet är endast tillämplig då den registrerade själv har lämnat uppgifterna till myndigheten samt då behandlingen grundar sig på samtycke eller avtal.

8.1.5 Rätt att göra invändningar

Den registrerade har rätt att invända mot personuppgiftsbehandling när personuppgifter behandlas för att utföra en uppgift av allmänt intresse eller som ett led i myndighetsutövning.

Om den registrerade invänder mot behandling får den personuppgiftsansvariga endast fortsätta med behandlingen om det finns skäl som väger tyngre än den registrerades intressen, rättigheter och friheter eller om behandlingen sker för fastställande, utövande eller försvar av rättsliga anspråk.

Särskilda regler gäller för personuppgifter som behandlas för vetenskapliga och historiska forskningsändamål eller statistiska ändamål.

8.2 Begäran om registerutdrag

Den registrerade har rätt att få en skriftlig, samlad förteckning över de personuppgifter som myndigheten behandlar om hen.

Registerutdraget ska tillhandahållas den registrerade kostnadsfritt och vara formulerat med ett enkelt och tydligt språk.

Uppgifterna får inte lämnas ut om det strider mot annan lagstiftning eller registerförfattning.

Registerutdrag ska tillhandahållas den registrerade inom en månad efter mottagen begäran. Särskilda skäl måste föreligga om registerutdraget försenas.

9 Personuppgiftsincident

En personuppgiftsincident är en händelse som har påverkat sekretessen, integriteten eller tillgängligheten till de personuppgifter som behandlas av personuppgiftsansvarig. Incidenten kan innebära risk för människors rättigheter och friheter, så som risk för diskriminering, identitetstöld, bedrägeri, skadlig ryktesspridning, finansiell förlust eller brott mot sekretess och tystnadsplikt.

Incidenter ska vid risk för den registrerades friheter och rättigheter anmälas till Integritetsskyddsmyndigheten (IMY) inom 72 timmar efter upptäckt. Vid stor risk för den registrerades rättigheter och friheter ska den registrerade snarast få information om det inträffade.

10 Säkerhet

Behandling av personuppgifter får endast ske om lämplig teknisk och organisatorisk säkerhet vidtagits för behandlingen.

Säkerhet ska utgöras av inbyggt dataskydd och dataskydd som standard. Integritets- och dataskyddsprinciperna ska beaktas från den initiala planeringen av all personuppgiftsbehandling. Personuppgifter ska som standard behandlas med högsta integritetsskydd.

11 Införskaffande av appar eller IT-system

Vid införskaffande av nya appar eller IT-system ska personuppgiftsansvariga ta hänsyn till skyddet av personuppgifter samt säkerställa att systemet har erforderliga sök- och gallringsmöjligheter.

12 Konsekvensbedömning

Om en personuppgiftsbehandling sannolikt leder till risk för den registrerades rättigheter och friheter ska en konsekvensbedömning utföras. Bedömningen ska analysera riskerna med behandlingen samt föreslå lämpliga säkerhetsåtgärder. Bedömningen ska noggrant dokumenteras. Dataskyddsombudet ska involveras vid alla konsekvensbedömningar.

Syftet med konsekvensbedömningen är bland annat att

- Förebygga risker innan de uppkommer
- Bedöma om uppgifterna som samlas in är nödvändiga för ändamålet
- Bedöma om den personuppgiftsansvariga har vidtagit tillräckliga åtgärder för att skydda den registrerades rättigheter och friheter.

I fall då vidtagna åtgärder ändå leder till en hög risk för den registrerades rättigheter ska samråd ske med IMY innan behandling får påbörjas.

Beslutad av: Helena Ståhl
Framtagen av: Lina Bennäs,
Informationssäkerhetssamordnare
Uppdaterad:

Beslutsdatum: 2019-05-23
Dokumentansvarig: Förvaltningschef
Diarienummer: HVN/2019:152
Giltighetstid: Tillsvidare

Innehåll

1	Inledning	3
1.1	Bakgrund	3
1.2	Syfte	3
1.3	Målgrupp.....	3
2	Personuppgifter	3
2.1	Personuppgift	3
2.2	Behandling av personuppgift.....	3
3	Laglig behandling av personuppgifter	3
3.1	Hantering av personuppgifter	3
3.2	Rättslig grund	3
3.3	Känsliga personuppgifter.....	4
3.4	Särskilt skyddsvärda personuppgifter	4
3.5	Grundläggande principer	5
4	Personuppgiftsansvarig	6
5	Personuppgiftsbiträde	6
5.1	Personuppgiftsbiträdesavtal	6
6	Registerförteckning	6
7	Dataskyddsombud	7
8	Den registrerades rättigheter	7
8.1	Rättigheter	7
8.1.1	Rätt till information och tillgång	7
8.1.2	Rätt till rättelse och radering.....	8
8.1.3	Rätt till begränsning av behandling	8
8.1.4	Rätt till dataportabilitet	8
8.1.5	Rätt att göra invändningar	8
8.2	Begäran om registerutdrag.....	8
9	Personuppgiftsincident	9
10	Säkerhet	9
11	Införskaffande av appar eller IT-system	9
12	Konsekvensbedömning	9

1 Inledning

1.1 Bakgrund

Från och med den 25 maj 2018 gäller Dataskyddsförordningens (EU) 2016/679 bestämmelser vid all hantering av personuppgifter i kommunal verksamhet. Dataskyddsförordningen ersätter personuppgiftslagen, PuL (1998:204) och kompletteras av Dataskyddslagen, Lag (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning.

1.2 Syfte

Denna riktlinje ska klargöra hur personuppgifter får behandlas i Osby kommuns verksamheter.

Syftet med dataskyddsförordningen är att skydda enskildas grundläggande rättigheter och friheter, särskilt deras rätt till skydd av personuppgifter.

1.3 Målgrupp

Anställda och förtroendevalda i Osby kommun. Anställda och förtroendevalda i av kommunen helägda aktiebolag i tillämpliga delar.

2 Personuppgifter

2.1 Personuppgift

Personuppgifter är all information som direkt eller indirekt kan identifiera en levande fysisk person.

2.2 Behandling av personuppgift

Alla åtgärder som vidtas i fråga om personuppgifter är en behandling.

3 Laglig behandling av personuppgifter

3.1 Hantering av personuppgifter

Personuppgifter ska hanteras i enlighet med Dataskyddsförordningens bestämmelser. Dataskyddsförordningen och dataskyddslagen ska inte tillämpas i den utsträckning det strider mot annan lagstiftning.

Varje personuppgiftsbehandling ska ske med hänsyn till den enskildas personliga integritet. Vid varje behandling ska ett sådant förhållningssätt iakttas att risken för den registrerades rättigheter och friheter minimeras.

3.2 Rättslig grund

Personuppgifter får inte behandlas utan en rättslig grund.

Minst en av följande lagliga grunder måste fastställas innan personuppgiftsbehandling får ske:

- Behandlingen är nödvändig för att fullgöra ett *avtal*.
- Behandlingen är nödvändig för att fullgöra en *rättslig förpliktelse*.
- Behandlingen är nödvändig för att skydda ett *grundläggande intresse* för den registrerade eller annan fysisk person.

- Behandlingen är nödvändig för att utföra en *uppgift av allmänt intresse* eller som ett led i den personuppgiftsansvarigas *myndighetsutövning*.
- Behandlingen grundar sig på ett aktivt, skriftligt och specifikt *samtycke* där förhållandet mellan den registrerade och kommunen är jämförbart. Om den registrerade väljer att inte samtycka till behandling får det inte medföra negativa konsekvenser för den registrerade. Samtycket kan när som helst återkallas. Återkallandet påverkar inte behandlingen innan samtycket återkallades.

3.3 Känsliga personuppgifter

Behandling av känsliga personuppgifter är som huvudregel förbjuden.

Känsliga personuppgifter är uppgifter om

- Ras eller etnicitet
- Politiska åsikter
- Religiös eller filosofisk övertygelse
- Medlemskap i fackförening
- Genetiska eller biometriska uppgifter som identifierar en individ
- Hälsa, sexualliv eller sexuell läggning

Känsliga personuppgifter får behandlas om den registrerade har lämnat sitt uttryckliga och skriftliga samtycke. Med samtycke jämföras att den registrerade själv på ett tydligt sätt offentliggjort uppgifterna.

Behandling av känsliga personuppgifter utan samtycke kräver lagstöd.

Känsliga personuppgifter får även behandlas utan samtycke när

- Den personuppgiftsansvariga utövar sina skyldigheter inom arbetsrätten
- Den registrerades vitala intressen ska kunna skyddas
- Inom områdena social trygghet eller socialt skydd
- När det är nödvändigt av skäl som hör samman med förebyggande hälso- och sjukvård och yrkesmedicin
- Vid bedömning av en arbetstagares arbetskapacitet
- När rättsliga anspråk ska kunna fastställas, göras gällande eller försvaras
- För medicinska diagnoser m.m.

Skyddsåtgärder ska vidtas för att skydda den registrerades grundläggande rättigheter.

3.4 Särskilt skyddsvärda personuppgifter

Personnummer eller samordningsnummer får utan samtycke endast behandlas när det är klart motiverat med hänsyn till ändamålet med behandlingen, vid vikten av en säker identifiering eller vid något annat beaktansvärt skäl.

Barns personuppgifter är extra skyddsvärda då barn kan ha svårare att förutse riskerna med att lämna ifrån sig sina uppgifter samt förstå sina rättigheter.

3.5 Grundläggande principer

Vid behandling av personuppgifter ska följande grundläggande principer tillämpas

- *Laglighet, korrekthet och öppenhet*
Personuppgifter ska behandlas på ett lagligt, korrekt och öppet sätt gentemot den registrerade. Det måste finnas en rättslig grund för behandlingen och det ska tydligt framgå för den registrerade hur hans personuppgifter samlas in och behandlas.
- *Ändamålsbegränsning*
Innan behandling påbörjas ska ett särskilt och uttryckligt angivet samt berättigat ändamål med behandlingen vara fastställt. Det är inte tillåtet att hantera personuppgifter som inte ryms inom det ursprungliga ändamålet.
- *Uppgiftsminimering*
Endast de personuppgifter som är adekvata och relevanta för ändamålet får samlas in. Det är inte tillåtet att samla in uppgifter för obestämda framtida behov.
- *Korrekthet*
Insamlade personuppgifter ska vara korrekta och uppdaterade. Alla rimliga åtgärder ska vidtas för att säkerställa att felaktiga personuppgifter rättas eller raderas utan dröjsmål.
- *Lagringsminimering*
Insamlade personuppgifter får endast bevaras så länge det är nödvändigt för ändamålet. Efter avslutat ändamål ska uppgifterna raderas, aidentifieras eller arkiveras enligt gällande informationshanteringsplan.

Insamlade uppgifter får behandlas och lagras under längre tid för arkivändamål av allmänt intresse, vetenskapliga eller historiska forskningsändamål eller statistiska ändamål om det finns lämpliga skyddsåtgärder för den registrerades rättigheter.
- *Integritet och konfidentialitet*
Personuppgifter ska skyddas mot obehörig eller otillåten behandling, mot förlust, förstöring eller mot skada genom olyckshändelse.
- *Ansvarsskyldighet*
Personuppgiftsansvarig ansvarar för att all personuppgiftsbehandling som sker under deras ansvar sker enligt dataskyddsförordningens bestämmelser. Personuppgiftsansvarig ska kunna visa *att* och *hur* bestämmelserna i förordningen efterlevs.

Exempel på åtgärder som ska vidtas för att visa att förordningen följs

- Tydlig information till den registrerade om hur hans personuppgifter behandlas samt information om hans rättigheter gentemot den personuppgiftsansvariga
- Upprättande av registerförteckning
- Upprättande av interna styrdokument
- Utbildning av personal
- Dokumenterade konsekvensbedömningar

- Dokumenterade ställningstaganden vid alla personuppgiftsbehandlingar.

4 Personuppgiftsansvarig

Den personuppgiftsansvariga är en fysisk eller juridisk person eller myndighet som bestämmer ändamål och medel för behandlingen av personuppgifter. Den personuppgiftsansvariga har det ytterst juridiska ansvaret för att lagstiftningen efterlevs. Den faktiska behandlingen av personuppgifter kan överlåtas men aldrig det yttersta ansvaret.

I Osby kommun är Kommunstyrelsen, Barn- och utbildningsnämnden, Hälsa och välfärdsnämnden, Miljö- och byggnämnden samt Samhällsbyggnadsnämnden personuppgiftsansvariga för respektive verksamhet. Kommunägda bolag är enskilt personuppgiftsansvariga.

Ansvaret innebär bland annat att

- Fastställa rättslig grund vid all personuppgiftsbehandling
- Utse dataskyddsombud
- Säkerställa att tekniska och organisatoriska förutsättningar finns så att alla personuppgifter behandlas med erforderlig säkerhet
- Kunna visa att kraven i lagstiftningen uppfylls
- Föra register över de personuppgiftsbehandlingar som sker inom verksamheten.

Respektive personuppgiftsansvarig i Osby kommun ska utse lokala GDPR-ombud som arbetar löpande med dataskyddsförordningen.

5 Personuppgiftsbiträde

Ett personuppgiftsbiträde är en fysisk eller en juridisk person som externt hanterar personuppgifter på uppdrag av den personuppgiftsansvariga.

5.1 Personuppgiftsbiträdesavtal

Ett personuppgiftsbiträdesavtal reglerar hur biträdet får behandla personuppgifter för den personuppgiftsansvarigas räkning. Avtalet säkerställer att personuppgiftsbiträdet upprätthåller lämplig teknisk och organisatorisk säkerhet i enlighet med gällande rätt.

Avtal ska alltid upprättas innan personuppgiftsbehandling påbörjas.

Personuppgiftsbiträdesavtal ska inte tecknas internt inom kommunen.

I reglementet för Osby kommuns nämnder anges vilken nämnd som är personuppgiftsansvarig för respektive kommunövergripande verksamhetssystem.

Vid gemensamt personuppgiftsansvar mellan två eller fler av kommunens nämnder ska ansvarsfördelningen för behandlingarna dokumenteras.

6 Registerförteckning

Varje personuppgiftsansvarig ska föra ett register över de personuppgiftsbehandlingar som utförs under deras ansvar. Registret är en

förteckning över alla system, dokument och övriga register där personuppgifter förekommer. Registret är ett levande dokument och ska vid behov revideras.

7 Dataskyddsombud

Dataskyddsombudets uppgift är att informera och ge råd till personuppgiftsansvarig om skyldigheterna enligt dataskyddsförordningen.

Dataskyddsombudet ska även övervaka efterlevnad av förordningen samt ge råd vid konsekvensbedömningar. Den personuppgiftsansvariga ska säkerställa att dataskyddsombudet involveras i alla frågor som rör skyddet av personuppgifter.

8 Den registrerades rättigheter

8.1 Rättigheter

Den personuppgiftsansvariga ska vidta lämpliga åtgärder för att tillhandahålla den registrerade klar och tydlig information gällande de personuppgiftsbehandlingar som utförs om hen samt klar och tydlig information om den registrerades rättigheter.

Vid begäran om att utöva sina rättigheter ska myndigheten svara den registrerade snarast, dock senast inom en (1) månad efter mottagen begäran.

När den registrerade använder sina rättigheter ska besvärshänvisning bifogas den personuppgiftsansvarigas beslut.

8.1.1 Rätt till information och tillgång

Den registrerade har rätt att få information om att hens personuppgifter behandlas av Osby kommun. Information ska lämnas i samband med mottagandet av uppgifterna eller vid första registreringstillfället. Information får inte lämnas senare än en månad efter mottagande av uppgifterna.

Informationen ska vara tydlig och omfatta

- Ändamålet med behandlingen
- Vilka kategorier av personuppgifter som behandlas
- Den rättsliga grund på vilken uppgifterna behandlas
- Mottagare av uppgifterna
- Hur länge uppgifterna ska sparas
- Den registrerades rättigheter
- Rätten att ta tillbaka ett eventuellt samtycke
- Rätten att lämna klagomål till Datainspektionen
- Information om ifall att uppgifterna ska överföras till ett tredje land
- Källan som uppgifterna har hämtats från
- Information om ifall att automatiserat beslutsfattande förekommer
- Kontaktuppgifter till den personuppgiftsansvariga samt dess dataskyddsombud.

Information behöver inte lämnas till den registrerade om det finns andra bestämmelser som gäller framför dataskyddsförordningen, exempelvis vid sekretessklassade uppgifter. Information behöver heller inte lämnas om den

registrerade redan har fått informationen eller om det är omöjligt eller skulle innebära en oproportionerligt stor arbetsinsats.

8.1.2 Rätt till rättelse och radering

Den registrerade har rätt att vända sig till den personuppgiftsansvariga med begäran om att få felaktiga personuppgifter rättade.

Kommunala myndigheter får inte gallra (radera) eller rätta i allmänna handlingar utan att det anges i lag eller i myndighetens fastställda informationshanteringsplan.

Uppenbara skrivfel i myndighetsbeslut får rättas enligt 36§ Förvaltningslagen (2017:900).

Personuppgifter kan raderas om behandlingen grundar sig på den registrerades samtycke och hen återkallar samtycket.

Om personuppgiftsansvarig har lämnat ut uppgifterna till en tredje part ska denna meddelas om rättelsen.

8.1.3 Rätt till begränsning av behandling

Den registrerade har rätt att begära att behandlingen av hens personuppgifter begränsas och endast får användas för vissa avgränsade syften.

Rätt till begränsning gäller bland annat när den registrerade anser att uppgifterna är felaktiga och har begärt rättelse. I sådana fall kan den registrerade begära att behandlingen av uppgifter begränsas under tiden uppgifternas korrekthet utreds. När begränsningen upphör ska den registrerade informeras om detta.

8.1.4 Rätt till dataportabilitet

Den registrerade har rätt till dataportabilitet vilket innebär att personuppgifter flyttas, kopieras eller överförs från en IT-miljö till en annan. Denna rättighet är endast tillämplig då den registrerade själv har lämnat uppgifterna till myndigheten samt då behandlingen grundar sig på samtycke eller avtal.

8.1.5 Rätt att göra invändningar

Den registrerade har rätt att invända mot personuppgiftsbehandling när personuppgifter behandlas för att utföra en uppgift av allmänt intresse eller som ett led i myndighetsutövning.

Om den registrerade invänder mot behandling får den personuppgiftsansvariga endast fortsätta med behandlingen om det finns skäl som väger tyngre än den registrerades intressen, rättigheter och friheter eller om behandlingen sker för fastställande, utövande eller försvar av rättsliga anspråk.

Särskilda regler gäller för personuppgifter som behandlas för vetenskapliga och historiska forskningsändamål eller statistiska ändamål.

8.2 Begäran om registerutdrag

Den registrerade har rätt att få en skriftlig, samlad förteckning över de personuppgifter som myndigheten behandlar om hen.

Registerutdraget ska tillhandahållas den registrerade kostnadsfritt och vara formulerat med ett enkelt och tydligt språk.

Uppgifterna får inte lämnas ut om det strider mot annan lagstiftning eller registerförfattning.

Registerutdrag ska tillhandahållas den registrerade inom en månad efter mottagen begäran. Särskilda skäl måste föreligga om registerutdraget försenas.

9 Personuppgiftsincident

En personuppgiftsincident är en händelse som har påverkat sekretessen, integriteten eller tillgängligheten till de personuppgifter som behandlas av personuppgiftsansvarig. Incidenten kan innebära risk för människors rättigheter och friheter, så som risk för diskriminering, identitetstöld, bedrägeri, skadlig ryktesspridning, finansiell förlust eller brott mot sekretess och tystnadsplikt.

Incidenter ska vid risk för den registrerades friheter och rättigheter anmälas till Datainspektionen inom 72 timmar efter upptäckt. Vid stor risk för den registrerades rättigheter och friheter ska den registrerade snarast få information om det inträffade.

10 Säkerhet

Behandling av personuppgifter får endast ske om lämplig teknisk och organisatorisk säkerhet vidtagits för behandlingen.

Säkerhet ska utgöras av inbyggt dataskydd och dataskydd som standard. Integritets- och dataskyddsprinciperna ska beaktas från den initiala planeringen av all personuppgiftsbehandling. Personuppgifter ska som standard behandlas med högsta integritetsskydd.

11 Införskaffande av appar eller IT-system

Vid införskaffande av nya appar eller IT-system ska personuppgiftsansvariga ta hänsyn till skyddet av personuppgifter samt säkerställa att systemet har erforderliga sök- och gallringsmöjligheter.

12 Konsekvensbedömning

Om en personuppgiftsbehandling sannolikt leder till risk för den registrerades rättigheter och friheter ska en konsekvensbedömning utföras. Bedömningen ska analysera riskerna med behandlingen samt föreslå lämpliga säkerhetsåtgärder. Bedömningen ska noggrant dokumenteras. Dataskyddsombudet ska involveras vid alla konsekvensbedömningar.

Syftet med konsekvensbedömningen är bland annat att

- Förebygga risker innan de uppkommer
- Bedöma om uppgifterna som samlas in är nödvändiga för ändamålet
- Bedöma om den personuppgiftsansvariga har vidtagit tillräckliga åtgärder för att skydda den registrerades rättigheter och friheter.

I fall då vidtagna åtgärder ändå leder till en hög risk för den registrerades rättigheter ska samråd ske med Datainspektionen innan behandling får påbörjas.

8

Hälsa- och omsorg
Mensur Numanspahic
0479-528228
mensur.numanspahic@osby.se

Ej verkställda beslut 2022

Dnr HON/2022:64 730

Hälsa- och omsorg förslag till Hälsa- och omsorgsnämnden

Godkänna rapport Ej verkställda beslut för 2:a kvartalet 2022
överlämna informationen till kommunens revisorer och Kommunfullmäktige

Barnkonsekvensanalys

Inga barn påverkas av detta beslut.

Sammanfattning av ärendet

Beslut enligt socialtjänstlagen (SOL) och lagen som stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) ska omedelbart verkställas av kommunen. I de fallen verkställandet dröjt mer än tre månader ska kommunerna rapportera detta till IVO (Inspektionen för vård och omsorg). På samma sätt ska rapportering ske när verkställighet avbrutits och inte kunnat verkställas på nytt inom 3 månader.

Kommunerna inkommer med rapporterna kvartalsvis. Om den enskilde har fått vänta oskäligt länge på att ett beslut ska verkställas har IVO skyldighet att ansöka om utdömmande av särskild avgift hos förvaltningsrätten.

Rapportering ska utöver till IVO lämnas även till kommunens revisorer och kommunfullmäktige. Till IVO och kommunens revisorer ska personen det gäller vara identifierbara. Till kommunfullmäktige ska anges vilka typer av bistånd det gäller samt hur lång tid som förflutit från dagen för respektive beslut. Uppgifterna ska vara avidentifierade.

Under 2:a kvartalet 2022 rapporterades 10 beslut som inte kunnat verkställas inom 3 månader alt. haft uppehåll som var längre än 3 månader. Fyra av dessa är beslut som gäller bostad enligt LSS-lagstiftning, två gäller insatsen kontaktperson enligt LSS och fyra beslut är beslut om särskilt boende enligt Sol. Beslut gällande ansökningar om bostad enligt LSS kommer att verkställas under september då nya LSS-bostäder öppnar.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2022-09-05

Sammanställning Ej fattade beslut, kvartal 2

Helena Ståhl
Förvaltningschef

Mensur Numanspahic
Områdeschef

Beslutet skickas till

Initialer	Lagrum	Beslutsbenämning	Beslutsdatum	Antalet dagar sedan beslut (.to.m 22-09-05)	Ny-rapporterad	Åter-rapporterad	Skälet för ej verkställt	Planering
S.N	LSS	Bostad 9:9	2019-06-19	1174	Nej	Ja	Resursbrist (ingen bostad) Erbjuden igen plats på gruppboende på Industrigatan tackat ja denna gång	Inflyttning planeras till hösten 2022
A.S	LSS	Bostad 9:9	2019-05-15	1209	Nej	Ja	Tackat nej till erbjudan vid två tillfällen (21/5 2019 och 09/06 2020)	Planeras till den nya gruppboenden
L.W	LSS	Bostad 9:9	2021-01-21	592	Nej	Ja	Resursbrist, inga lediga bostäder	Planeras till den nya serviceboenden
S.S.N	LSS	Bostad 9:9	2021-04-06	517	Nej	Ja	Resursbrist (ingen bostad).	Planeras till den nya gruppboenden
V.E	LSS	Kontaktperson	2022-01-25	223	Ja	Ja	Har inte vistats i vår kommun under våren och sommaren; ville avvakta med verkställighet	Rekryteringen av kontaktperson pågår
P.N	LSS	Kontaktperson	2022-02-09	208	Ja	Nej	Vill ha en specifik person som bedöms som olämplig från ansvarig verkställare. Omsorgstagare vill avvakta	Följs upp av ansvarig verkställare
L.G	SOL	Särskilt boende	2020-02-05	943	Nej	Ja	Första gången anmäls pga resursbrist. Därefter erbjuden 5 ggr; senast 28/12 2021	Omfattande hjälp av hemtjänsten. Följs upp av verkställare
I.N	Sol	Särskilt boende	2021-10-26	314	Nej	Ja	Resursbrist, ej verkställt inom 3 månader. Erbjuds plats på Lindhem efter att 3	Följs upp av verkställare

							månader har gått men tackade nej	
K-O.O	Sol	Särskilt boende	2022-03-14	175	Ja	Nej	Erbjudits plats på Solhem, tackade nej	Följs upp av verkställare
I.P	Sol	Särskilt boende	2022-03-15	174	Ja	Nej	Resursbrist, saknar ledig lägenhet	Har hjälp från hemtjänsten